

Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko – przewodnik po rozporządzeniu Rady Ministrów

Suplement

**Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko
– przewodnik po rozporządzeniu Rady Ministrów.**

Suplement

**Przedsięwzięcia
mogące znacząco oddziaływać na środowisko
– przewodnik po rozporządzeniu Rady Ministrów.
Suplement**

Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko – przewodnik po rozporządzeniu Rady Ministrów. Suplement

Autor projektu okładki:

Filip Ostrowski (Adekwatna)

Redakcja wydania:

Ewelina Piesio

Anna Orłowska

Niniejsza publikacja nie stanowi źródła prawa, dlatego informacje w niej zawarte nie mają charakteru wiążącego.

Publikacja ma charakter zbioru zasad mających pomóc w wyborze metod planowania i przygotowania inwestycji.

© **Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska**

ISBN 978-83-62940-83-7

Wydawca:

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

Departament Ocen Oddziaływania na Środowisko

ul. Wawelska 52/54

00-922 Warszawa

www.gdos.gov.pl (menu OOŚ)

Wydanie pierwsze

Warszawa 2014

Nakład: 3000 egzemplarzy

Skład, łamanie i druk:

Centrum Usług Wspólnych

ul. Powsińska 69/71

02-903 Warszawa

Projekt okładki sfinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu priorytetowego „Wspieranie systemu ocen oddziaływania na środowisko i obszarów Natura 2000”.

Przygotowanie treści, skład, łamanie i druk sfinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu priorytetowego „Wspieranie realizacji Polityki Ekologicznej Państwa przez Ministra Środowiska” Część 4) „Wspieranie systemu ocen oddziaływania na środowisko i obszarów Natura 2000”.

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	7
Przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko	9
Przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko	33

Wprowadzenie

Prezentowany dokument jest kontynuacją opracowania „Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko – przewodnik po rozporządzeniu Rady Ministrów” (Wilżak 2011). Jego przygotowanie jest efektem zmian wprowadzonych do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, rozporządzeniem zmieniającym z dnia 25 czerwca 2013 r.

Zdecydowana większość komentowanych tu przepisów to regulacje zmienione wymienionym rozporządzeniem z 2013 r. Objasnienie jednego tylko punktu (§ 3 ust. 1 pkt 65) związane jest z istotną zmianą ustawy Prawo wodne.

Komentarze przepisów przygotowano w oparciu o strukturę i treść pierwotnego przewodnika. W strukturze każdego z omówień przepisów:

- pod obecnym jego brzmieniem – przywołano brzmienie sprzed zmiany i wyróżniono je mniejszą czcionką;
- przed opisem „cech umożliwiających kwalifikację przedsięwzięcia” – wprowadzono dodatkowo „opis i przyczyna zmiany”.

Należy zaznaczyć, że opis „cech umożliwiających kwalifikację przedsięwzięcia” został sporządzony w oparciu o treść z pierwotnego przewodnika i w pewnym stopniu jest jej powieleniem, dostosowanym do obecnego brzmienia przepisu oraz regulacji z nim powiązanych.

Obowiązywanie nowych przepisów określono odnosząc się do trzech przypadków:

- rozporządzenie zmieniające, zgodnie z jego § 3, weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, które nastąpiło w dniu 17 lipca 2013 r., tj. 1 sierpnia 2013 r.;
- wyjątkiem, w myśl tego samego § 3, są tu przepisy § 1 pkt 1 lit. d* i lit. n** oraz pkt 2 lit. a tiret czwarte*** i tiret dziesiąte**** rozporządzenia zmieniającego, które weszły w życie w dniu wejścia w życie ustawy dotyczącej sekwestracji dwutlenku węgla (odbyło się to poprzez zmianę ustawy Prawo geologiczne i górnicze ustawą z dnia 27 września 2013 r.), tj. 24 listopada 2013 r.;
- dodatkowo przepisy nowego rozporządzenia, zgodnie z jego § 2, nie miały zastosowania do trwającego procesu inwestycyjnego (czyli wielostopniowej autoryzacji przedsięwzięcia), który rozpoczął się przed 1 sierpnia 2013 r. i został potwierdzony uzyskaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach albo przynajmniej jedną z decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub dokonano skutecznego zgłoszenia, o którym mowa w art. 72 ust. 1a tej ustawy (należy zaznaczyć, że regulacja ta nie obejmuje zmian zrealizowanych przedsięwzięć, jeśli nie spełniono warunku uzyskania decyzji lub dokonania zgłoszenia; zmiany zrealizowanego przedsięwzięcia, o których mowa § 2 ust. 2 i § 3 ust. 2 i 3, należy traktować jako proces inwestycyjny niezależny od tego związanego z powstawaniem przedsięwzięcia).

Źródła

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. poz. 817).

Ustawa z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1238).

Wilżak T. 2011. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko – przewodnik po rozporządzeniu Rady Ministrów. GDOŚ, Warszawa.

-
- * Instalacje do przesyłu dwutlenku węgla w celu podziemnego składowania o średnicy zewnętrznej nie mniejszej niż 800 mm i długości nie mniejszej niż 40 km, wraz z towarzyszącymi tłoczniami lub stacjami redukcyjnymi, przy czym tłocznie lub stacje redukcyjne budowane, montowane lub przebudowywane przy istniejących instalacjach przesyłowych nie stanowią przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (§ 2 ust. 1 pkt 21a rozporządzenia zmienianego).
 - ** Podziemne składowanie dwutlenku węgla oraz instalacje do wychwytywania dwutlenku węgla w celu podziemnego składowania ze zrealizowanych przedsięwzięć, o których mowa w pkt 1–52, a także z instalacji niewymienionych w lit. a, których roczna wydajność wychwytywania dwutlenku węgla wynosi nie mniej niż 1,5 Mt (§ 2 ust. 1 pkt 52 i 53 rozporządzenia zmienianego).
 - *** Instalacje do wychwytywania dwutlenku węgla w celu podziemnego składowania, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 53 (§ 3 ust. 1 pkt 34a rozporządzenia zmienianego).
 - **** Poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej, wykonywane metodą otworów wiertniczych o głębokości większej niż 100 m, a także połączone z pilotażowym podziemnym zatłaczaniem dwutlenku węgla (§ 3 ust. 1 pkt 43a rozporządzenia zmienianego).

**PRZEDSIĘWZIĘCIA MOGĄCE
ZAWSZE ZNACZĄCO
ODDZIAŁYWAĆ
NA ŚRODOWISKO**

§ 2 ust. 1 pkt 4

elektrownie jądrowe i inne reaktory jądrowe, w tym ich likwidacja, z wyjątkiem instalacji badawczych służących do wytwarzania lub przetwarzania materiałów rozszczepialnych lub paliworodnych o mocy nominalnej nie większej niż 1 kW przy ciągłym obciążeniu termicznym;

elektrownie jądrowe lub inne reaktory jądrowe, z wyjątkiem instalacji badawczych służących do wytwarzania lub przetwarzania materiałów rozszczepialnych lub paliworodnych o mocy nominalnej nie większej niż 1 kW przy ciągłym obciążeniu termicznym;

1.2.

[...]

b) elektrownie jądrowe i inne reaktory jądrowe oraz demontaż lub wycofanie z eksploatacji takiej elektrowni jądrowej bądź reaktorów (*) (z wyjątkiem instalacji badawczych do produkcji i przekształcania materiałów rozszczepialnych i paliworodnych, o mocy nieprzekraczającej 1 kilowata przy ciągłym obciążeniu termicznym).

(*) elektrownie jądrowe i reaktory jądrowe uznane są za nieczynne wtedy, gdy całe paliwo jądrowe lub radioaktywnie skażone pozostałości w sposób stały usunięto z całego urządzenia.

1.2.

[...]

b) *nuclear power stations and other nuclear reactors including the dismantling or decommissioning of such power stations or reactors (*) (except research installations for the production and conversion of fissionable and fertile materials, whose maximum power does not exceed 1 kilowatt continuous thermal load).*

(*) *nuclear power stations and other nuclear reactors cease to be such an installation when all nuclear fuel and other radioactively contaminated elements have been removed permanently from the installation site.*

Opis i przyczyna zmiany

Celem zmiany było uzupełnienie transpozycji dyrektywy EIA. Dzięki dodaniu słów „w tym ich likwidacja” spowodowano, że oprócz budowy, także rozbiórka elektrowni i pozostałych reaktorów jądrowych winna być traktowana jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Przy czym występujące w przepisie wyłączenie dotyczące instalacji badawczych obejmuje również ich likwidację.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Wyjaśnienie niniejszego przepisu może nastąpić równocześnie ze zdefiniowaniem podstawowych pojęć, które wywodzą się z ustawy Prawo atomowe. Słowniczek zamieszczony w przywołanej ustawie nie definiuje wprost elektrowni jądrowych i innych reaktorów jądrowych*, jednak lokuje je w art. 3 pkt 17, gdzie sprecyzowano termin „obiekt jądrowy”, jako elektrownię jądrową, reaktor badawczy, zakład wzbogacania izotopowego, zakład wytwarzania paliwa jądrowego, zakład przerobu wypalonego paliwa jądrowego, przechowalnik wypalonego paliwa jądrowego, a także bezpośrednio związany z którymkolwiek z tych obiektów i znajdujący się na jego terenie obiekt służący do przechowywania odpadów promieniotwórczych*.

Rozstrzygając możliwość wyłączenia obiektu jądrowego z grupy przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, należy mieć na uwadze, że wyłączenie to może dotyczyć jedynie instalacji spełniającej wszystkie z poniższych warunków:

- będzie to instalacja badawcza;
- przeznaczeniem instalacji będzie wytwarzanie lub przetwarzanie materiałów rozszczepialnych lub paliworodnych;
- moc nominalna instalacji nie będzie przekraczać 1 kW przy ciągłym obciążeniu termicznym.

Źródła

Ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. Prawo atomowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 264, ze zm.).

* Zaznaczenia wymaga, że art. 100 pkt 2 ustawy Prawo atomowe zawiera definicję reaktora jądrowego (urządzenie zawierające paliwo jądrowe w stanie, w którym samopodtrzymująca się reakcja łańcuchowa rozszczepienia jądrowego może następować bez dodatkowego źródła neutronów), jednak wyjaśnienie to wprowadzono na potrzeby rozdziału 12, pn. „Odpowiedzialność cywilna za szkody jądrowe”, tej ustawy.

** Warto zauważyć, że w stosunku do poprzedniego brzmienia definicji obiektu jądrowego – „obiekt lub urządzenie przeznaczone do wytwarzania, stosowania, przetwarzania, wzbogacania izotopowego, przechowywania, składowania materiału jądrowego w ilości umożliwiającej zrealizowanie samopodtrzymującej się reakcji rozszczepienia jądrowego, w szczególności elektrownie, elektrociepłownie i ciepłownie z energetycznymi reaktorami jądrowymi oraz badawcze, doświadczalne i inne reaktory jądrowe – od rozpoczęcia budowy do zakończenia likwidacji” – zrezygnowano z wyróżnionego określenia zakresu uznawania za obiekt jądrowy.

* * *

§ 2 ust. 1 pkt 16

–

instalacje do powierzchniowej obróbki substancji, przedmiotów lub produktów, o zużyciu rozpuszczalników organicznych ponad 150 kg na godzinę lub ponad 200 ton rocznie;

–

–

Opis i przyczyna zmiany

Usunięcie z grupy przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko instalacji do obróbki o zużyciu rozpuszczalników ponad 150 kg/h lub 200 t/r spowodowane było uznaniem dotychczasowego podejścia za zbyt rygorystyczne. Wprowadzanie ich do kolejnych rozporządzeń określających przedsięwzięcia mogące wymagać lub wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, wynikało z wysokiego prawdopodobieństwa powodowania przez te obiekty negatywnych skutków w środowisku. Natomiast przyjęty próg ilościowy był identyczny jak wartość skutkująca zaliczeniem instalacji do mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości ujętych w stosownym rozporządzeniu. Obecnie wszystkie instalacje wykorzystujące do obróbki rozpuszczalniki przypisano do grupy mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (§ 3 ust. 1 pkt 15).

Źródła

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. Nr 122, poz. 1055).

* * *

§ 2 ust. 1 pkt 21

instalacje do przesyłu ropy naftowej, produktów naftowych, substancji lub mieszanin, w rozumieniu ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr 63, poz. 322 oraz z 2012 r. poz. 908), niebędących produktami spożywczymi, w tym gazu, o średnicy zewnętrznej nie mniejszej niż 800 mm i długości nie mniejszej niż 40 km, wraz z towarzyszącymi tłoczniami lub stacjami redukcyjnymi, przy czym tłocznie lub stacje redukcyjne budowane, montowane lub przebudowywane przy istniejących instalacjach przesyłowych nie stanowią przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;

instalacje do przesyłu ropy naftowej, produktów naftowych, substancji chemicznych lub gazu, o średnicy zewnętrznej nie mniejszej niż 800 mm i długości nie mniejszej niż 40 km, wraz z towarzyszącymi im tłoczniami lub stacjami redukcyjnymi;

I.16. Rurociągi o średnicy powyżej 800 mm i długości powyżej 40 km:

a) do transportu gazu, ropy, chemikaliów; [...]

I.16. Pipelines with a diameter of more than 800 mm and a length of more than 40 km:

a) for the transport of gas, oil, chemicals; [...]

Opis i przyczyna zmiany

Do przepisu wprowadzono kilka zmian. Najistotniejsze to wykluczenie z grupy przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko:

- instalacji do przesyłu substancji lub mieszanin, które są produktami spożywczymi;
- zmian w istniejących, wymienionych w przepisie, instalacjach przesyłowych polegających na budowie, montażu, przebudowie w ich obrębie tłoczni, a także stacji redukcyjnych.

Ponadto przywołując ustawę z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, wprowadzono odniesienie do definicji substancji i mieszaniny. Dodatkowo zaprzestano traktowania gazów za równorzędne do produktów naftowych oraz substancji lub mieszanin. Zostały uznane za ich rodzaj.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Wymienione w przepisie przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko to rurociągi (system połączonych szczelnie rur) – włączając w to tłocznie i stacje redukcyjne – których długość osiąga co najmniej 40 km, średnica zewnętrzna jego członów wynosi nie mniej niż 80 cm i służące do przesyłu:

- ropy naftowej,

- produktów naftowych,
- substancji i mieszanin.

O ile pojęcie ropy naftowej jest powszechnie używane i jednoznacznie pojmowane (kopalina energetyczna), to wskazane jest określenie pozostałych terminów użytych w przepisie: produktów naftowych, substancji i mieszanin chemicznych, tłoczni oraz stacji redukcyjnych.

Produkty naftowe to – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki w sprawie m. in. rurociągów przesyłowych dalekosiężnych służące do transportu ropy naftowej – produkty otrzymywane z ropy naftowej, a w szczególności: paliwa płynne, oleje opałowe, gaz płynny (skroplone węglowodory gazowe) oraz oleje i smary.

Substancje i mieszaniny według rozporządzenia z dnia 18 grudnia 2006 r. m.in. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów – gdyż do niego odsyła art. 2 pkt. 1 i 2 ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach – to odpowiednio:

- pierwiastki chemiczne lub ich związki w stanie, w jakim występują w przyrodzie lub zostają uzyskane za pomocą procesu produkcyjnego, z wszelkimi dodatkami wymaganymi do zachowania ich trwałości oraz wszelkimi zanieczyszczeniami powstałymi w wyniku zastosowanego procesu, wyłączając rozpuszczalniki, które można oddzielić bez wpływu na stabilność i skład substancji;
- mieszaniny lub roztwory składające się z dwóch lub większej liczby substancji.

Tłocznie, w myśl § 2 pkt 35 rozporządzenia (z 2013 r.) w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie, to zespoły urządzeń sprężania, regulacji i bezpieczeństwa wraz z instalacjami zasilającymi i pomocniczymi, spełniające oddzielnie lub równocześnie funkcje: przetłaczania gazu, podwyższania ciśnienia gazu ze złóż i zbiorników oraz zatłaczania gazu do tych zbiorników. Z kolei **stacje redukcyjne** nie są obecnie zdefiniowane w przywołanym rozporządzeniu*, natomiast zostały potraktowane jako rodzaj stacji gazowych, które są zespołem urządzeń lub obiektem budowlanym wchodzącym w skład sieci gazowej, spełniającym co najmniej jedną z funkcji: redukcji, uzdatnienia, pomiarów lub rozdziału gazu ziemnego, z wyłączeniem zespołu gazowego na przyłączy. Zgodnie z § 42 ust. 1 ww. rozporządzenia stacje redukcyjne powinny być wyposażone co najmniej w dwa ciągi redukcyjne z regulacją automatyczną, każdy o przepustowości równej przepustowości stacji redukcyjnej, przy czym jeden z nich powinien być ciągiem rezerwowym.

Źródła

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 lipca 2001 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz. U. Nr 97, poz. 1055).

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 243, poz. 2063).

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. poz. 640).

Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń

w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. U. UE L 396 z 30.12.2006 r., ze zm.).

Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr 63, poz.322, ze zm.).

- * Wg rozporządzenia (z 2001 r.) w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe, stacje redukcyjne były to stacje gazowe (czyli zespoły urządzeń w sieci gazowej, spełniające oddzielnie lub równocześnie funkcje redukcji, uzdatnienia, regulacji, pomiarów i rozdziału paliwa gazowego – § 2 pkt 24 tego rozporządzenia), w skład których wchodzi: przewód wejściowy i wyjściowy, armatura odcinająca i filtrująca, urządzenia regulacji ciśnienia paliwa gazowego, ciśnieniowy system bezpieczeństwa, urządzenia rejestrujące ciśnienie oraz systemy alarmowe.

* * *

§ 2 ust. 1 pkt 21a

instalacje do przesyłu dwutlenku węgla w celu podziemnego składowania o średnicy zewnętrznej nie mniejszej niż 800 mm i długości nie mniejszej niż 40 km, wraz z towarzyszącymi tłoczniami lub stacjami redukcyjnymi, przy czym tłocznie lub stacje redukcyjne budowane, montowane lub przebudowywane przy istniejących instalacjach przesyłowych nie stanowią przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;

–

I.16. Rurociągi o średnicy powyżej 800 mm i długości powyżej 40 km:

[...]

- b) do transportu strumieni dwutlenku węgla (CO₂) dla celów geologicznego składowania, wraz z przynależnymi stacjami pośrednimi pomp.

I.16. Pipelines with a diameter of more than 800 mm and a length of more than 40 km:

[...]

- b) for the transport of carbon dioxide (CO₂) streams for the purposes of geological storage, including associated booster stations.*

Opis i przyczyna zmiany

Przyczyną wprowadzenia przepisu była konieczność uzupełnienia transpozycji dyrektywy EIA po jej zmianie w roku 2009 w zakresie wychwytywania, przesyłu i składowania dwutlenku węgla.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Przepis dotyczy instalacji umożliwiających przesył dwutlenku węgla w celu jego podziemnego składowania. Pod względem rozmiarów wymienione instalacje są identyczne jak te ujęte w § 2 ust. 1 pkt 21 – 40 km długości i 800 mm średnicy.

§ 2 ust. 1 pkt 22

instalacje do magazynowania ropy naftowej, produktów naftowych, substancji lub mieszanin, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, niebędących produktami spożywczymi, o łącznej pojemności nie mniejszej niż 200 000 ton, wraz z urządzeniami do przeładunku;

instalacje do magazynowania ropy naftowej, produktów naftowych lub produktów chemicznych, o łącznej pojemności nie mniejszej niż 10.000 m³, wraz z urządzeniami do przeładunku;

I.21. Urządzenia do składowania ropy naftowej, produktów petrochemicznych i chemikaliów, o pojemności co najmniej 200.000 ton.

I.21. Installations for storage of petroleum, petrochemical, or chemical products with a capacity of 200 000 tonnes or more.

Opis i przyczyna zmiany

Zmiany regulacji polegały na znacznym zwiększeniu progu, określającego ilościową możliwość magazynowania substancji, decydującego o zaliczeniu instalacji do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Próg ten zwiększono z 10 000 m³ do 200 000 ton, niwelując jednocześnie dotychczasową nadmiarowość transpozycji. Oznacza to, że aby instalacja do magazynowania została obecnie uznana za tę wymienioną w § 2 ust. 1 pkt 22, jej możliwość magazynowania powinna być większa od tej wymienionej w rozporządzeniu z 2013 r. o:

- 434 444 m³ (czyli około 43 krotnie) w przypadku gazu ziemnego (przyjmując, że w fazie ciekłej masa 1 m³ LNG wynosi 0,45 t);
- 225 294 m³ (czyli o około 22 krotnie) w przypadku ropy naftowej (przyjmując, że masa 1 m³ ropy wynosi 0,85 t).

Pozostałe zmiany były analogiczne jak dwie z wprowadzonych do § 2 ust. 1 pkt 21 – polegały na odesłaniu do ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz wyłączeniu instalacji do magazynowania substancji lub mieszanin nie będących produktami spożywczymi.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko są instalacje służące do magazynowania, czyli do czasowego przechowywania, omówionych wcześniej (w § 2 ust. 1 pkt 21) – ropy naftowej, produktów naftowych oraz substancji i mieszanin.

Definicję magazynowania wprowadziły dwie ustawy, ustawa o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, według których jest to działalność gospodarcza polegająca na przechowywaniu:

- paliw ciekłych lub biopaliw ciekłych, przeznaczonych do wprowadzenia do obrotu (wg pierwszej z wymienionych ustaw – art. 2 ust. 1 pkt 21);
- paliwa przeznaczonego do wprowadzania do obrotu (wg drugiej – art. 2 ust. 1 pkt 15).

Za urządzenia służące do przeładunku należy uznać wszelkie obiekty technologiczne umożliwiające przeprowadzenie przeładunku (w odniesieniu do ropy naftowej i produktów

naftowych mówi o nich rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie).

Rozstrzygając czy przedsięwzięcie – którego celem będzie przechowywanie ropy i innych substancji – objęte jest przez wskazany wyżej przepis, poza uwzględnieniem jego przeznaczenia, należy określić również łączną pojemność tych części instalacji, w których będą magazynowane wymienione produkty (co najmniej 200 000 ton).

Źródła

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 243, poz. 2063, ze zm.).

Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1164, ze zm.).

Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. Nr 169, poz. 1200, ze zm.).

Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr 63, poz. 322, ze zm.).

* * *

§ 2 ust. 1 pkt 24

wydobywanie ze złoża gazu, ropy naftowej oraz jej naturalnych pochodnych lub ich przerób, w ilości większej niż 500 000 m³ na dobę w przypadku gazu lub większej niż 500 t na dobę w przypadku ropy naftowej i jej naturalnych pochodnych, oraz wydobywanie lub przerób ropy naftowej, jej naturalnych pochodnych oraz gazu na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej;

wydobywanie ze złoża gazu ziemnego, ropy naftowej oraz jej naturalnych pochodnych, w ilości większej niż 500 t na dobę w przypadku ropy naftowej i jej naturalnych pochodnych lub większej niż 500 000 m³ na dobę w przypadku gazu ziemnego, oraz wydobywanie ropy naftowej i jej naturalnych pochodnych lub gazu ziemnego z obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej;

1.14. Wydobycie ropy naftowej i gazu ziemnego do celów handlowych w przypadku gdy ilości wydobyte przekraczają 500 ton dziennie dla ropy naftowej i 500.000 m³ dziennie w przypadku gazu.

1.14. Extraction of petroleum and natural gas for commercial purposes where the amount extracted exceeds 500 tonnes/day in the case of petroleum and 500 000 m³/day in the case of gas.

Opis i przyczyna zmiany

Zmiana polegała na objęciu przepisem przerobu kopalin i równoczesnym zwiększeniu progów powodujących zaliczenie przedsięwzięcia do grupy mogących zawsze znacząco

oddziaływać na środowisko. Dotychczas przedsięwzięcia tego typu ujęte były w pkt 26 jako „instalacje do przerobu kopalin w ilości nie mniejszej niż 100 000 m³ na rok”.

W przypadku gazu nowy próg przerobu wynosi więcej niż 500 000 m³ na dobę, czyli 182,5 mln m³ na rok. W odniesieniu do ropy i jej naturalnych pochodnych to więcej niż 500 ton na dobę, czyli 182,5 tys. ton (czyli prawie 215 tys. m³) na rok.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Przepis określa, że do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, polegających na pozyskaniu i/lub przerobie surowców energetycznych, należy wydobywanie:

- ze złoża gazu w ilości większej niż 500 000 m³ na dobę,
- ze złoża ropy naftowej oraz jej naturalnych pochodnych w ilości większej niż 500 t na dobę,
- z obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej ropy naftowej i jej pochodnych lub gazu, bez względu na przewidywaną do wydobycia ilość kopalin.

* * *

§ 2 ust. 1 pkt 26

instalacje do przerobu kopalin innych niż gaz ziemny, ropa naftowa oraz jej naturalne pochodne zlokalizowane na obszarach kopalni odkrywkowych lub kamieniołomów o powierzchni nie mniejszej niż 25 ha;

instalacje do przerobu kopalin o przerobie nie mniejszym niż 100.000 m³ ilości kopalin rocznie;

1.19. Kamieniołomy i kopalnie odkrywkowe w przypadku gdy powierzchnia zakładów przekracza 25 ha lub wydobycia torfu w zakładzie o powierzchni przekraczającej 150 ha.

1.19. Quarries and open-cast mining where the surface of the site exceeds 25 hectares, or peat extraction, where the surface of the site exceeds 150 hectares.

Opis i przyczyna zmiany

Nowe brzmienie przepisu nadal dotyczy instalacji do przerobu kopalin, jednak progi i kryteria, których osiągnięcie lub spełnienie spowoduje zaliczenie przedsięwzięć do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, uległy zmianie. W związku ze zmianą § 2 ust. 1 pkt 24, regulacja nie dotyczy gazu, ropy naftowej i jej naturalnych pochodnych. Zniesiono próg ilościowy (100 tys. m³), natomiast ujęto wyłącznie instalacje przerobcze lokalizowane na terenach kopalni odkrywkowych oraz kamieniołomów, których powierzchnia wynosi co najmniej 25 ha.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Przepis dotyczy kopalin, których definicja w ustawie Prawo geologiczne i górnicze nie została objaśniona. Natomiast w art. 6 ust. 1 pkt 19 tej ustawy określono znaczenie złoża kopaliny: to naturalne nagromadzenie minerałów, skał oraz innych substancji, których

wydobywanie może przynieść korzyść gospodarczą. Kopaliny odłączone od złoża mogą stanowić przedmiot obróbki instalacjami wymienionymi w omawianym tu przepisie (w załączniku do ustawy wymieniono 60 rodzajów kopaliny, określając dla nich stawki opłat eksploatacyjnych).

Przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko będą zatem instalacje przerabiające kopaliny inne niż gaz ziemny, ropa naftowa oraz jej naturalne pochodne zlokalizowane na obszarach kopalni odkrywkowych lub kamieniołomów, jeżeli ich wielkość osiąga lub przekracza 25 ha. Przerób kopaliny może polegać m.in. na ich rozdrabnianiu, wzbogacaniu i prowadzić do ich wykorzystania w przemyśle chemicznym, metalurgicznym, czy budownictwie.

Źródła

Laskowski J., Łuszczkiewicz A. 1989. Przeróbka kopaliny. Wzbogacanie surowców mineralnych. Wydawnictwo Politechniki Wrocławskiej, Wrocław.

Sokołowski M. 1995. Energia rozdrabniania. Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego, Warszawa.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2014 r., poz. 613, ze zm.).

* * *

§ 2 ust. 1 pkt 29

linie kolejowe wchodzące w skład transeuropejskiego systemu kolei, w rozumieniu ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94, z późn. zm.);

linie kolejowe wchodzące w skład transeuropejskiego systemu kolei dużych prędkości lub w skład transeuropejskiego systemu kolei konwencjonalnej, w rozumieniu ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94 z późn. zm.), po których jest prowadzony ruch pociągów międzynarodowych, wraz z terminalami transportu kombinowanego przeznaczonego do obsługi przewozu rzeczy;

l.7.

a) budowa dalekobieżnych linii ruchu kolejowego i portów lotniczych⁽¹⁾ z głównym pasem startowym o długości 2.100 m lub więcej;

[...]

⁽¹⁾ do celów niniejszej dyrektywy „port lotniczy” oznacza port lotniczy zgodnie z definicją zawartą w Konwencji z Chicago 1944 ustanawiającej Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (załącznik 14).

l.7.

a) *construction of lines for long-distance railway traffic and of airports⁽¹⁾ with a basic runway length of 2 100 m or more;*

[...]

⁽¹⁾ *for the purposes of this Directive, ‘airport’ means airports which comply with the definition in the 1944 Chicago Convention setting up the International Civil Aviation Organization (Annex 14).*

Opis i przyczyna zmiany

Zasadnicza zmiana polega na usunięciu z przepisu „terminali transportu kombinowanego przeznaczonego do obsługi przewozu rzeczy”. Tego typu przedsięwzięcia zostały wyeliminowane z grupy mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko ze względu na ich brak w odpowiadającym przepisie dyrektywy EIA.

Ponadto zmianie uległo określenie linii kolejowych, których przepis dotyczy: dotąd były to te wchodzące w skład transeuropejskiego systemu kolei dużych prędkości lub kolei konwencjonalnej, po których prowadzono ruch pociągów międzynarodowych. Obecnie są to linie kolejowe wchodzące w skład transeuropejskiego systemu kolei, a modyfikacja przepisu jest skutkiem zmiany ustawy o transporcie kolejowym.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

W myśl przytoczonej w przepisie ustawy:

- **linia kolejowa** to droga kolejowa mająca początek i koniec wraz z przyległym pasem gruntu, na którą składają się odcinki linii, a także budynki, budowle i urządzenia przeznaczone do prowadzenia ruchu kolejowego wraz z zajętymi pod nie gruntami (art. 4 pkt 2); natomiast droga kolejowa jest nawierzchnią kolejową wraz z podtorzem i budowlami inżynieryjnymi oraz gruntem, na którym jest usytuowana; zaznaczenia wymaga, że bocznica (art. 4 pkt 10) również jest drogą a nie linią kolejową;
- **transeuropejski system kolei** jest siecią kolejową określoną w decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 661/2010/UE z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej (Dz. Urz. UE L 204 z 05.08.2010, str. 1) oraz pojazdy kolejowe przeznaczone do poruszania się po tej sieci kolejowej (art. 4 pkt 26a).

Źródła

Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 16, poz. 94 ze zm.; obecnie Dz. U. z 2013 r., poz. 1594, ze zm.).

* * *

§ 2 ust. 1 pkt 32

drogi inne niż wymienione w pkt 31, o nie mniej niż czterech pasach ruchu i długości nie mniejszej niż 10 km w jednym odcinku oraz zmiana przebiegu lub rozbudowa istniejącej drogi o dwóch pasach ruchu do co najmniej czterech pasów ruchu na długości nie mniejszej niż 10 km w jednym odcinku;

drogi inne niż wymienione w pkt 31, o nie mniej niż czterech pasach ruchu, na łącznym odcinku nie mniejszym niż 10 km;

l.7.

[...]

c) budowa nowej drogi o czterech lub większej liczbie pasów bądź

l.7.

[...]

c) *construction of a new road of four or more lanes, or realignment and/or*

ich wyrównanie lub poszerzenie istniejącej drogi złożonej z najwyżej dwóch pasów do co najmniej czterech pasów, w przypadku gdy taka nowa droga lub wyrównywana lub poszerzana część drogi miałaby co najmniej 10 kilometrów długości w jednym odcinku.

widening of an existing road of two lanes or less so as to provide four or more lanes, where such new road, or realigned and/or widened section of road would be 10 km or more in a continuous length.

Opis i przyczyna zmiany

Przepisem wprowadzono dwie zmiany. Pierwsza jest doprecyzowaniem wskazującym, że aby drogę o określonych parametrach uznać za przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko winna ona mieć 10 km w jednym odcinku. Wcześniej używano sformułowania „na łącznym odcinku”, co mogło sugerować możliwość sumowania nie przylegających do siebie fragmentów drogi.

Drugą modyfikacją za przedsięwzięcia bezwzględnie wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko uznano: zmianę przebiegu istniejącej drogi o dwóch pasach ruchu z równoczesnym jej poszerzeniem do czterech pasów ruchu na długości nie mniejszej niż 10 km w jednym odcinku;

- rozbudowę istniejącej drogi o dwóch pasach ruchu do co najmniej czterech pasów ruchu na długości nie mniejszej niż 10 km w jednym odcinku.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, oprócz autostrad i dróg ekspresowych, są także inne drogi publiczne o co najmniej czterech pasach ruchu i ciągłej długości drogi (a nie sumie długość pasów ruchu) równej lub większej niż 10 km.

W przypadku, kiedy planowana do budowy droga (inna niż autostrada lub droga ekspresowa):

- będzie posiadała mniej niż cztery pasy ruchu, a jej ciągła długość osiągnie lub przekroczy 10 km,
- będzie posiadała cztery lub więcej pasów ruchu, a jej ciągła długość nie osiągnie 10 km, nie należy jej uznawać za przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Ponadto należy zwrócić uwagę, że:

- drogą publiczną jest droga zaliczona na podstawie ustawy o drogach publicznych do jednej z kategorii dróg, z której może korzystać każdy, zgodnie z jej przeznaczeniem, z ograniczeniami i wyjątkami określonymi w tejże ustawie lub innych przepisach szczególnych (art. 1);
- pas ruchu to zgodnie z ustawą Prawo o ruchu drogowym każdy z podłużnych pasów jezdni wystarczający do ruchu jednego rzędu pojazdów wielośladowych, oznaczony lub nieoznaczony znakami drogowymi (art. 2 pkt 7); z kolei jezdnia to część drogi przeznaczona do ruchu pojazdów (określenie to nie dotyczy torowisk wydzielonych z jezdni; art. 2 pkt 6).

Odnosząc się do części przepisu dotyczącego zmian dróg, należy zauważyć, że w zakresie przebudów i rozbudów dróg powodujących zaliczenie przedsięwzięcia do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zastosowanie znajduje także § 2 ust. 2 omawianego rozporządzenia.

Źródła

Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 260, ze zm.).
Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r., poz. 1137, ze zm.).

* * *

§ 2 ust. 1 pkt 43

miejsca przetwarzania pojazdów inne niż wymienione w pkt 42 oraz miejsca przetwarzania statków wycofanych z eksploatacji;

miejsca demontażu pojazdów inne niż wymienione w pkt 42 oraz miejsca demontażu statków;

II.11. Inne przedsięwzięcia	II.11. Other Project
[...]	[...]
b) urzędnictwa do unieszkodliwiania odpadów (przedsięwzięcia niewymienione w załączniku I);	b) installations for the disposal of waste projects not included in Annex I;
[...]	[...]
i) zakłady utylizacyjne.	i) knackers' yards.

Opis i przyczyna zmiany

W przepisie dokonano zmiany „miejsc demontażu pojazdów” na „miejsca przetwarzania pojazdów” oraz „miejsc demontażu statków” na „miejsca przetwarzania statków wycofanych z eksploatacji”. Zmiana miała charakter porządkowy i wynikała z potrzeby nadania spójności nazewnictwa, tak aby „stacje demontażu”, których dotyczy § 2 ust. 1 pkt 42, zostały jednoznacznie rozdzielone od pozostałych „miejsc przetwarzania”.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

O ile przepis § 2 ust. 1 pkt 42 dotyczy stacji demontażu, czyli zakładów prowadzących przetwarzanie pojazdów wycofanych z eksploatacji zaliczonych do kategorii M1, N1 oraz L2e (określone w przepisach o ruchu drogowym), to pozostałe miejsca przetwarzania pojazdów prowadzą przetwarzanie wszelkich innych pojazdów niż te wyżej wskazane (czyli nie ujęte w definicji znajdującej się w ustawie o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji).

Źródła

Ustawa z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2013 r. poz. 1162).

§ 2 ust. 1 pkt 45

zakłady przetwarzania:

- a) w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495, z późn. zm.), w których jest przetwarzany zużyty sprzęt zawierający substancje lub mieszaniny niebezpieczne,
- b) zużytych baterii lub zużytych akumulatorów, o których mowa w art. 63 ust. 1 pkt 2 lub ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. Nr 79, poz. 666, z późn. zm.), prowadzące przetwarzanie i recykling zużytych baterii i akumulatorów stanowiących odpad niebezpieczny;

zakłady przetwarzania:

- a) w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495, z 2008 r. Nr 223, poz. 1464 oraz z 2009 r. Nr 79, poz. 666 i Nr 215, poz. 1664), w których przetwarzany jest zużyty sprzęt zawierający substancje i preparaty niebezpieczne,
- b) zużytych baterii lub zużytych akumulatorów, o których mowa w art. 63 ust. 1 pkt 2 lub ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. Nr 79, poz. 666), prowadzące przetwarzanie i recykling zużytych baterii i akumulatorów stanowiących odpad niebezpieczny;

1.9. Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów za pomocą spalania lub obróbki chemicznej, jak określono w załączniku II A do dyrektywy 75/442/EWG w pozycji D9, bądź składowisko odpadów niebezpiecznych (tj. odpadów, do których stosuje się dyrektywę 91/689/EWG).

1.9. Waste disposal installations for the incineration, chemical treatment as defined in Annex IIA to Directive 75/442/EEC under heading D9, or landfill of hazardous waste (i.e. waste to which Directive 91/689/EEC applies).

Opis i przyczyna zmiany

W związku ze zmianą ustawy dotyczącej substancji niebezpiecznych, w regulacji dokonano niewielkiej modyfikacji – w punkcie a omawianego przepisu, termin „preparaty niebezpieczne” zamieniono na „mieszaniny niebezpieczne”.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

W myśl art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, zakład przetwarzania to instalacja, obiekt budowlany lub jego część, w którym jest prowadzone przetwarzanie zużytego sprzętu, w tym demontaż obejmujący usunięcie z tego sprzętu składników niebezpiecznych, materiałów i części składowych (które określono w załączniku nr 2 do tej ustawy). Użyte w powyższej definicji pojęcia również precyzuje ww. ustawa:

- zużyty sprzęt, to sprzęt stanowiący odpady w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (art. 3 ust. 1 pkt 17),
- sprzęt jest urządzeniem, którego prawidłowe działanie jest uzależnione od dopływu prądu elektrycznego lub od obecności pól elektromagnetycznych oraz mogące służyć do wytwarzania, przesyłu lub pomiaru prądu elektrycznego lub pól elektromagnetycznych i zaprojektowane do użytku przy napięciu elektrycznym nieprzekraczającym 1000 V

dla prądu przemiennego oraz 1500 V dla prądu stałego, zaliczonym do grup sprzętu określonych w załączniku nr 1 do ustawy (art. 3 ust. 1 pkt 10).

Wskazane wyżej terminy odwołują się do załączników przywoływanej wcześniej ustawy

– **załącznika 1**, który wprowadza 10 grup sprzętu elektrycznego i elektronicznego:

- wielkogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego,
- małogabarytowe urządzenia gospodarstwa domowego,
- sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny,
- sprzęt audiowizualny,
- sprzęt oświetleniowy,
- narzędzia elektryczne i elektroniczne, z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych,
- zabawki, sprzęt rekreacyjny i sportowy,
- wyroby medyczne, z wyjątkiem wszystkich wszczepianych i skażonych produktów,
- przyrządy do nadzoru i kontroli,
- automaty do wydawania;

załącznika 2, określającego składniki niebezpieczne, materiały lub części składowe, które powinny być usunięte ze zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego:

- PCB,
- części składowe zawierające rtęć, w tym wyłączniki lub podświetlacze,
- baterie i akumulatory,
- płytki obwodów drukowanych do telefonów komórkowych oraz inne wyroby, jeżeli powierzchnia płytek obwodów drukowanych jest większa niż 10 centymetrów kwadratowych,
- wkłady drukujące, płynne i proszkowe, a także tonery barwiące,
- tworzywo sztuczne zawierające związki bromu zmniejszające palność,
- azbest oraz części składowe zawierające azbest,
- lampy elektronopromieniowe,
- wodorochlorofluorowęglowodory (HCFC), chlorofluorowęglowodory (CFC), wodorofluorowęglowodory (HFC) lub węglowodory (HC),
- gazowe lampy wyładowcze,
- wyświetlacze ciekłokrystaliczne wraz z obudową, jeżeli ją zawierają, o powierzchni większej niż 100 cm² oraz wszystkie tego typu podświetlacze z gazowymi lampami wyładowczymi,
- zewnętrzne okablowanie elektryczne,
- części składowe zawierające ogniotrwałe włókna ceramiczne, określone w tabeli 3.2 załącznika VI do rozporządzenia (WE) nr 1272/2008,
- części składowe zawierające substancje promieniotwórcze, z wyjątkiem części składowych, w przypadku których aktywność całkowita i stężenie promieniotwórcze izotopów promieniotwórczych nie przekraczają wartości określonych jako kryteria zwolnienia z obowiązku uzyskania zezwolenia albo zgłoszenia w przepisach wydanych na podstawie art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. Prawo atomowe,
- kondensatory elektrolityczne (wysokość > 25 mm, średnica > 25 mm lub proporcjonalnie podobne wielkości),
- oleje ze sprzężarek.

Z kolei substancje i mieszaniny niebezpieczne (do których odnosi się omawiany przepis) określa art. 4 ust. 1 ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach. Są to substancje i ich mieszaniny zaklasyfikowane co najmniej do jednej z poniższych kategorii – substancje i mieszaniny:

- o właściwościach wybuchowych,
- o właściwościach utleniających,
- skrajnie łatwopalne,
- wysoce łatwopalne,
- łatwopalne,
- bardzo toksyczne,
- toksyczne,
- szkodliwe,
- żrące,
- drażniące,
- uczulające,
- rakotwórcze,
- mutagenne,
- działające szkodliwie na rozrodczość,
- niebezpieczne dla środowiska.

Źródła

Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr 63, poz. 322, ze zm.).

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1155).

* * *

§ 2 ust. 1 pkt 46

instalacje do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów innych niż niebezpieczne przy zastosowaniu procesów termicznego przekształcania odpadów, krakingu odpadów, fizykochemicznej obróbki odpadów (proces D9 unieszkodliwiania odpadów w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21) o wydajności nie mniejszej niż 100 ton dziennie, z wyłączeniem instalacji spalających odpady będące biomasą w rozumieniu przepisów o standardach emisyjnych z instalacji;

instalacje do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów innych niż niebezpieczne przy zastosowaniu procesów termicznych lub chemicznych, w tym instalacje do krakingu odpadów, z wyłączeniem instalacji spalających odpady będące biomasą w rozumieniu przepisów o standardach emisyjnych z instalacji;

1.10. Urządzenia do unieszkodliwiania za pomocą przekształcania termicznego lub obróbki chemicznej, zdefiniowanej

1.10. Waste disposal installations for the incineration or chemical treatment as defined in Annex I to Directive 2008/98/EC

w załączniku I do dyrektywy 2008/98/WE w pozycji D9, odpadów innych niż niebezpieczne, o wydajności przekraczającej 100 ton dziennie.

under heading D9 of non-hazardous waste with a capacity exceeding 100 tonnes per day

Opis i przyczyna zmiany

Do przepisu wprowadzono dwie zmiany. Pierwsza z nich to dodanie progu wydajności instalacji (100 t na dzień), a druga jest zmianą porządkującą i dostosowującą do treści regulacji dyrektywowej – dotychczasowe sformułowanie „procesów termicznych lub chemicznych, w tym instalacje do krakingu odpadów” zmieniono na „procesów termicznego przekształcania odpadów, krakingu odpadów, fizykochemicznej obróbki odpadów”.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Wyjaśniając znaczenie użytych w regulacji określeń niezbędne jest skorzystanie z definicji wprowadzonych ustawą o odpadach:

- odzysk to proces, którego głównym wynikiem jest to, aby odpady służyły użytecznemu zastosowaniu przez zastąpienie innych materiałów, które w przeciwnym przypadku zostałyby użyte do spełnienia danej funkcji, lub w wyniku którego odpady są przygotowywane do spełnienia takiej funkcji w danym zakładzie lub ogólnie w gospodarce (art. 3 ust. 1 pkt 14);
- unieszkodliwianiem odpadów jest proces nie będący odzyskiem, nawet jeżeli wtórnym skutkiem takiego procesu jest odzysk substancji lub energii (art. 3 ust. 1 pkt 30);
- termiczne przekształcanie odpadów to spalanie odpadów przez ich utlenianie albo inne procesy termicznego przetwarzania odpadów – w tym piroliza, zgazowanie, proces plazmowy – o ile substancje powstające podczas tych procesów są następnie spalane (art. 3 ust. 1 pkt 29);
- proces D9 unieszkodliwiania odpadów, to proces wymieniony w załączniku nr 2 ustawy o odpadach, obejmujący obróbkę fizyczno-chemiczną nie ujętą w innych punktach tego załącznika, w wyniku której powstają ostateczne związki lub mieszaniny unieszkodliwiane za pomocą któregośkolwiek spośród procesów wymienionych w punktach D1-D12 (np. odparowanie, suszenie, kalcynacja itp.).

Ponadto:

- 1) kraking (wg Sokołowskiego i in.) jest procesem przebiegającym z użyciem katalizatorów, w temperaturze około 500°C prowadzącym do rozpadu polimerów do frakcji ciekłych i gazowych;
- 2) za dzień, jednostkę czasu użytą do określenia względnej wydajności instalacji, należy uznać dobę;
- 3) zastosowane wyłączenie dotyczy instalacji służących przetwarzaniu biomasy, którą w myśl § 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie standardów emisyjnych z instalacji są produkty składające się z substancji roślinnych pochodzących z rolnictwa lub leśnictwa spalane w celu odzyskania zawartej w nich energii oraz następujące odpady:
 - roślinne z rolnictwa i leśnictwa,

- roślinne z przemysłu przetwórstwa spożywczego, jeżeli odzyskuje się wytwarzaną energię cieplną,
- włókniste roślinne z procesu produkcji pierwotnej masy celulozowej i z procesu produkcji papieru z masy, jeżeli odpady te są spalane w miejscu, w którym powstają, a wytwarzana energia cieplna jest odzyskiwana,
- korek,
- drewno, z wyjątkiem odpadów drewna, które mogą zawierać związki fluorowcoorganiczne lub metale ciężkie, jako wynik obróbki środkami do konserwacji drewna lub powlekania, w skład których wchodzi w szczególności odpady drewna pochodzące z budownictwa i odpady z rozbiórki.

Źródła

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 kwietnia 2011 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji (Dz. U. Nr 95, poz. 558).

Sokołowski J., Marczewski M., Rokicki G., (data publikacja nieznana). Recykling termiczno-katalityczny poliolefin i polistyrenu. Wydział Chemiczny Politechniki Warszawskiej, Warszawa. [http://www.mos.gov.pl/g2/big/2009_07/7d87d371736576508159206a13eb5c9b.pdf]

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21, ze zm.).

* * *

§ 2 ust. 1 pkt 50

podziemne składowanie odpadów niebezpiecznych;

bezzbiornikowe magazynowanie substancji lub składowanie odpadów w górotworze, w tym w podziemnych wyrobiskach górniczych;

–

–

Opis i przyczyna zmiany

Przepis, z jednej strony, ograniczono do odpadów niebezpiecznych (wcześniej dotyczył przechowywania substancji oraz jakichkolwiek odpadów), a z drugiej rozszerzono do wszelkich sposobów podziemnego składowania (dotychczas obejmował tylko bezzbiornikowe składowanie w górotworze).

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko zaliczono proces podziemnego składowania odpadów niebezpiecznych. Działalność ta regulowana jest przepisami prawa geologicznego i górniczego, w myśl art. 1 ust. 1 pkt 4 tej ustawy.

W celu unieszkodliwiania odpadów przez ich składowanie wykorzystywana jest część górotworu określana mianem podziemnego składowiska odpadów, na które może być przeznaczony podziemny wyrobisko górnicze (art. 6 ust. 1 pkt 6). Jednym z typów takich obiektów jest podziemne składowisko odpadów niebezpiecznych (art. 125 ust. 1 pkt 1), a sama działalność polegająca na podziemnym składowaniu odpadów jest koncesjonowana (art. 21 ust. 1).

Zagadnienia dotyczące lokalizacji oraz funkcjonowania podziemnych składowisk odpadów określa stosowne rozporządzenie Ministra Środowiska.

Źródła

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie podziemnych składowisk odpadów (Dz. U. Nr 298, poz. 1771).

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2014 r. poz. 613, ze zm.).

* * *

§ 2 ust. 1 pkt 51

chów lub hodowla zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP – przy czym za liczbę DJP przyjmuje się maksymalną możliwą obsadę inwentarza); współczynniki przeliczeniowe sztuk zwierząt na DJP są określone w załączniku do rozporządzenia;

chów lub hodowla zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP); współczynniki przeliczeniowe sztuk zwierząt na DJP są określone w załączniku do rozporządzenia.

I.17. Urządzenia do intensywnej hodowli drobiu lub świń o pojemności większej niż:

- a) 85.000 stanowisk dla brojlerów, 60.000 stanowisk dla kur;
- b) 3.000 stanowisk dla świń produkcyjnych (ponad 30 kg); lub
- c) 900 stanowisk dla macior.

I.17. Installations for the intensive rearing of poultry or pigs with more than:

- a) 85 000 places for broilers, 60 000 places for hens;*
- b) 3 000 places for production pigs (over 30 kg); or*
- c) 900 places for sows.*

Opis i przyczyna zmiany

Zmiana w przepisie sprowadza się do dodania założenia określającego sposób przyjmowania dużych jednostek przeliczeniowych w planowym przedsięwzięciu – „za liczbę DJP przyjmuje się maksymalną możliwą obsadę inwentarza”.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Ustawa o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich definiuje użyte w przepisie terminy:

- **hodowla zwierząt** to zespół zabiegów zmierzających do poprawienia założeń dziedzicznych (genotypu) zwierząt gospodarskich, w zakres których wchodzi ocena wartości użytkowej i hodowlanej zwierząt gospodarskich, selekcja i dobór osobników do kojarzenia prowadzony w warunkach prawidłowego chowu (art. 2 pkt 4);
- **zwierzęta gospodarskie** to (art. 2 pkt 1)
 - koniowate – zwierzęta gatunków: koń (*Equus caballus*) i osioł (*Equus asinus*),
 - bydło – zwierzęta gatunków: bydło domowe (*Bos taurus*) i bawoły (*Bubalus bubalus*),

- jeleniowate – zwierzęta z gatunków: jeleni szlachetny (*Cervus elaphus*), jeleni sika (*Cervus nippon*) i daniel (*Dama dama*) utrzymywane w warunkach fermowych, w celu pozyskania mięsa lub skór, jeżeli pochodzą z chowu lub hodowli zamkniętej, o których mowa w przepisach prawa łowieckiego, albo chowu lub hodowli fermowej,
- drób,
- świnie (*Sus scrofa*),
- owce (*Ovis aries*),
- kozy (*Capra hircus*),
- zwierzęta futerkowe (art. 2 pkt 1)¹.

Podane w przepisie jednostki DJP, czyli duże jednostki przeliczeniowe, są pochodną wagi zwierząt, przy czym za 1 DJP przyjęto 500 kg. Wartości DJP, dla poszczególnych grup zwierząt hodowlanych określono w załączniku omawianego rozporządzenia i przedstawiono niżej.

Celem stwierdzenia czy przedsięwzięcie należeć będzie do mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko niezbędne jest sprowadzenie liczby sztuk inwentarza (zwierząt) do dużych jednostek przeliczeniowych (liczba sztuk x wartość współczynnika DJP odpowiadającego przewidzianej do chowu lub hodowli grupie zwierząt). Określając „rodzaj zwierząt” (dotyczy to rodzajów rozdzielonych ze względu na wiek, np. konie) należy brać pod uwagę stan docelowy, czyli ten który zostanie osiągnięty w wyniku chowu lub hodowli. Ponadto liczba DJP winna być odpowiednikiem maksymalnej pojemności wynikającej z planowanego urządzenia i wyposażenia obiektu, w którym chów lub hodowla będzie prowadzony (przy czym należy podkreślić, że wartości te mogą nie być tożsame z wartościami wynikającymi z rozporządzenia określającego minimalne parametry urządzeń dla zachowania dobrostanu).

Zaznaczenia wymaga, że ustalając DJP dla piskląt drobiu należy korzystać – zgodnie z treścią przypisu do tabeli – z wartości wskazanej w wierszu 39 (mimo iż „działalność wylęgarni drobiu” ujęta jest Polskiej Klasyfikacji Działalności jako „chów i hodowla drobiu”; kod 01.47.Z).

Współczynniki przeliczeniowe sztuk zwierząt na duże jednostki przeliczeniowe inwentarza (DJP)

Rodzaj zwierząt	Współczynnik przeliczania sztuk rzeczywistych na DJP
Ogiery, kłacze, wałachy	1,2
Małe konie: hucyły, koniki polskie, kuce	0,6
Żrebaki powyżej 2 lat	1
Żrebaki od 1 do 2 lat	0,8
Żrebaki od 1/2 do 1 roku	0,5
Żrebięta do 1/2 roku	0,3

¹ W przywołanym przepisie mowa jest również o pszczołach miodnej (*Apis mellifera*), jednak z przyczyn oczywistych nie są one objęte omawianym tu aktem normatywnym.

Buhaje	1,4
Krowy	1
Jałówki cielne	1
Jałówki powyżej 1 roku	0,8
Jałówki od 1/2 do 1 roku	0,3
Cielęta do 1/2 roku	0,15
Kozy	0,15
Jelenie	0,29
Daniele	0,12
Knury	0,4
Maciory	0,35
Warchlaki 2-4-miesięczne	0,07
Prosięta do 2 miesięcy	0,02
Tuczniki	0,14
Tryki powyżej 1 i 1/2 roku	0,12
Owce powyżej 1 i 1/2 roku	0,1
Jagnięta do 3 i 1/2 miesiąca	0,05
Jarlaki tryczki	0,08
Jarlaki maciory	0,1
Lisy, jenoty	0,03
Norki, tchórze	0,0025
Nutrie	0,007
Szynszyle	0,001
Kury, kaczki	0,004
Gęsi	0,008
Indyki	0,024
Strusie	0,2
Perlice	0,003
Przepiórki	0,0003
Gołębie	0,002
Psy	0,05
Króliki	0,007
Inne zwierzęta o łącznej masie 500 kg, z wyłączeniem ryb	1*

*) Ze wskazanej wartości należy również korzystać ustalając DJP dla piskląt drobiu.

Źródła

Rozporządzenie Rady Ministrów z 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, ze zm.).

Ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 133, poz. 921, ze zm.).

* * *

§ 2 ust. 1 pkt 52

podziemne składowanie dwutlenku węgla;

–

I.22. Składowiska zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla.

I.22. Storage sites pursuant to Directive 2009/31/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2009 on the geological storage of carbon dioxide.

Opis i przyczyna zmiany

Dodanie przepisu wynikało z potrzeby uzupełnienia transpozycji dyrektywy EIA w związku z jej zmianą w roku 2009 w zakresie wychwytywania, przesyłu i składowania dwutlenku węgla.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko będą wszelkie działania zmierzające do podziemnego składowania dwutlenku węgla, określanego w dyrektywie EIA mianem „składowania geologicznego” – czyli zatłaczania CO₂ poniżej powierzchni ziemi i składowania gazu w górotworze.

Krajowe regulacje dotyczą obecnie podziemnego składowania dwutlenku węgla w celu przeprowadzenia projektu demonstracyjnego – łącznie – wychwytu i składowania dwutlenku węgla. A warto podkreślić, że omawiane tu rozporządzenie, składowanie traktuje rozdzielnie od wychwytywania. Jednak oprócz samego procesu składowania, w skład przedsięwzięcia polegającego na „podziemnym składowaniu dwutlenku węgla” wejdą także urządzenia umożliwiające zatłaczanie ww. gazu (wynika to z krajowej definicji podziemnego składowiska dwutlenku węgla, patrz dalej).

Składowanie dwutlenku węgla odbywać się będzie w składowiskach – zdefiniowanych w art. 3 pkt 3 dyrektywy w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla – czyli przestrzeniach o określonej pojemności w formacji geologicznej wykorzystywanych do geologicznego składowania CO₂ oraz powiązanych z nią powierzchnią i instalacjami zatłaczającymi. Obecnie znane są następujące struktury geologiczne umożliwiające składowanie dwutlenku węgla:

- głębokie poziomy wodonosne/solankowe;
- wyeksploatowane i częściowo wyeksploatowane złoża ropy i gazu;
- głębokie, nieeksploatowane pokłady węgla, zawierające metan.

W prawie krajowym określono „kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla”, którym jest podziemne składowisko dwutlenku węgla i otaczające je formacje geologiczne, które mogą mieć wpływ na stabilność i bezpieczeństwo podziemnego składowania dwutlenku węgla (art. 6 ust. 1 pkt 2a ustawy prawo geologiczne i górnicze). Z kolei podziemnym składowiskiem dwutlenku węgla jest część górotworu o określonej pojemności wykorzystywana w celu trwałego przechowywania dwutlenku węgla, połączona z powierzchniową instalacją zatłaczającą (art. 6 ust. 1 pkt 5a).

Źródła

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniająca dyrektywę Rady 85/337/EWG, Euratom, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006 (Dz. U. UE L 140/114).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinien odpowiadać plan zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla (Dz. U. poz. 591).

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2014 r. poz. 613, ze zm.).

Wójcicki A. 2009. Geologiczne składowanie CO₂. W: Technologia wychwytywania i geologicznego składowania dwutlenku węgla (CCS) sposobem na złagodzenie zmian klimatu. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Warszawa, s. 22–33.

* * *

§ 2 ust. 1 pkt 53

instalacje do wychwytywania dwutlenku węgla w celu podziemnego składowania:

- a) ze zrealizowanych przedsięwzięć, o których mowa w pkt 1–52,
- b) z instalacji niewymienionych w lit. a, których roczna wydajność wychwytywania dwutlenku węgla wynosi nie mniej niż 1,5 Mt.

1.23. Instalacje do wychwytywania strumieni CO₂ dla celów geologicznego składowania zgodnie z dyrektywą 2009/31/WE z instalacji objętych niniejszym załącznikiem lub w przypadku, gdy łączna roczna wydajność wychwytywania CO₂ wynosi 1,5 megatony i więcej.

1.23. Installations for the capture of CO₂ streams for the purposes of geological storage pursuant to Directive 2009/31/EC from installations covered by this Annex, or where the total yearly capture of CO₂ is 1,5 megatonnes or more.

Opis i przyczyna zmiany

Dodanie przepisu wynikało z potrzeby uzupełnienia transpozycji dyrektywy EIA w związku z jej zmianą w roku 2009 w zakresie wychwytywania, przesyłu i składowania dwutlenku węgla.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Pierwszym etapem procesu zmierzającego do podziemnego składowania jest separacja dwutlenku węgla ze źródeł emisji, czyli tzw. wychwytywanie. Główne metody wychwytywania CO₂ to:

- usuwanie ze spalin po spalaniu paliwa w kotłach zasilanych powietrzem,
- usuwanie ze spalin po spalaniu paliwa w kotłach zasilanych mieszaniną tlenu i dwutlenku węgla, tzw. oksy-spalanie,
- usuwanie przed spalaniem gazu otrzymanego w procesie zgazowania węgla,
- sekwestracja w produktach chemicznych (mocznik, paliwa motorowe, metanol itd.).

Przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko są instalacje do wychwytywania dwutlenku węgla celem podziemnego składowania:

- z przedsięwzięć wskazanych w § 2 ust. 1 (wśród nich znajdują się m.in. elektrownie konwencjonalne, elektrociepłownie [...], o mocy cieplnej nie mniejszej niż 300 MW, w odniesieniu do których – w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – należy przedstawić ocenę gotowości instalacji do wychwytywania dwutlenku węgla, określoną na podstawie analizy: dostępności podziemnych składowisk dwutlenku węgla i wykonalności technicznej i ekonomicznej sieci transportowych dwutlenku węgla);
- z przedsięwzięć innych, niż te wymienione w § 2 ust. 1, jeżeli ich roczna wydajność wychwytywania wynosi nie mniej niż 1,5 megatony.

Jak wcześniej wspomniano, w krajowej regulacji, wychwytywanie CO₂ jest elementem podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Źródła

Stopa J., Kosowski P. 2005. Wpływ sekwestracji geologicznej na koszty wytwarzania energii w elektrowniach węglowych i gazowych. *Polityka energetyczna* 8: 561–570.

Ściążko M. 2009. *Technologie wychwytywania dwutlenku węgla. W: Technologia wychwytywania i geologicznego składowania dwutlenku węgla (CCS) sposobem na złagodzenie zmian klimatu. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Warszawa, s. 11–21.*

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, z późn zm.).

**PRZEDSIĘWZIĘCIA MOGĄCE
POTENCJALNIE ZNACZĄCO
ODDZIAŁYWAĆ
NA ŚRODOWISKO**

§ 3 ust. 1 pkt 6

instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 5:

- a) lokalizowane na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 i 628), z wyłączeniem instalacji przeznaczonych wyłącznie do zasilania znaków drogowych i kolejowych, urządzeń sterujących lub monitorujących ruch drogowy lub kolejowy, znaków nawigacyjnych, urządzeń oświetleniowych, billboardów i tablic reklamowych,
- b) o całkowitej wysokości nie niższej niż 30 m;

instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 5:

- a) lokalizowane na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.),
- b) o całkowitej wysokości nie niższej niż 30 m;

II.3. Przemysł energetyczny

[...]

i) urządzenia wykorzystujące siłę wiatru do produkcji energii elektrycznej (gospodarstwa wiatrowe);

[...]

II.3. Energy industry

[...]

i) *installations for the harnessing of wind power for energy production (wind farms);*

[...]

Opis i przyczyna zmiany

Zmiana polegała na dodaniu wyłączenia, którego skutkiem było usunięcie z grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, na obszarach objętych ochroną, niewielkich instalacji do produkcji energii elektrycznej z energii wiatru. Instalacje te służą do zasilania:

- znaków drogowych i kolejowych,
- urządzeń sterujących lub monitorujących ruch drogowy lub kolejowy,
- znaków nawigacyjnych,
- urządzeń oświetleniowych,
- billboardów,
- tablic reklamowych.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Przedsięwzięciami mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko są instalacje do wytwarzania energii elektrycznej z energii wiatru, których nie wymieniono w § 2 ust. 1 pkt 5, a które planuje się zlokalizować:

- 1) w granicach obszarów objętych ochroną, bez względu na ich (instalacji) wysokość (pkt a); tu należy pamiętać o wyżej opisanym wyłączeniu;
- 2) poza terenami objętymi ochroną, jeśli ich całkowita wysokość wyniesie co najmniej 30 m (pkt b).

Zatem – o ile przedsięwzięcie nie osiąga lub nie przekracza łącznej mocy nominalnej 100 MW albo nie jest lokalizowane na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej, albo nie jest wyżej opisaną niewielką instalacją – przeprowadzenia screeningu wymagały będą instalacje do produkcji energii elektrycznej z energii wiatru:

- 1) w granicach parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, obszarów Natura 2000 (bez względu na fakt, czy instalacje te zostaną uznane za przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000), użytków ekologicznych lub zespołów przyrodniczo-krajobrazowych;
- 2) o wysokości co najmniej 30 m, poza granicami obszarów omówionych wyżej (określając wysokość instalacji należy uwzględnić położenie skrajnej/zewnętrznej części łopaty wirnika w maksymalnej odległości od powierzchni gruntu).

Źródła

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627, ze zm.).

* * *

§ 3 ust. 1 pkt 14

instalacje do powierzchniowej obróbki substancji, przedmiotów lub produktów z zastosowaniem rozpuszczalników organicznych, z wyłączeniem zmian tych instalacji polegających na wprowadzeniu do ciągu technologicznego kontenerowych urządzeń odzysku rozpuszczalników;

instalacje do powierzchniowej obróbki substancji, przedmiotów lub produktów z zastosowaniem rozpuszczalników organicznych, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 16;

II.4. Produkcja i przetwarzanie metali

[...]

e) urządzenia do obróbki powierzchniowej metali i tworzyw sztucznych przy użyciu elektrolizy lub reakcji chemicznych;

[...]

II.4. Production and processing of metals

[...]

e) installations for surface treatment of metals and plastic materials using an electrolytic or chemical process;

[...]

Opis i przyczyna zmiany

W związku z usunięciem § 2 ust. 1 pkt 16, do omawianego tu przepisu włączono instalacje do powierzchniowej obróbki substancji, przedmiotów lub produktów, o zużyciu rozpuszczalników organicznych ponad 150 kg na godzinę lub ponad 200 ton rocznie, dotychczas uznawane za przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Ponadto wykluczono z grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zmiany zrealizowanych tego typu instalacji polegające na przyłączeniu kontenerowych urządzeń odzysku rozpuszczalników.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Przepis, częściowo (instalacje o zużyciu rozpuszczalników 150 kg/h lub 200 t/rok) dotyczy instalacji, które wymieniono w pkt 9 załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości, przy czym w adekwatnym przypisie wskazano, że opisana obróbka to w szczególności: drukowanie, pokrywanie, odtłuszczanie, uszczelnianie, klejenie, malowanie, czyszczenie, impregnowanie*.

Celem rozstrzygnięcia o przynależności przedsięwzięć do grupy mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko należy zwrócić uwagę na dwa kryteria**:

- rodzaj obróbki – powierzchniowa,
- zastosowaną technologię – użycie rozpuszczalników organicznych.

Rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie standardów emisyjnych z instalacji – § 31 pkt 5, w oparciu o art. 2 pkt 7 dyrektywy 2004/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r., definiuje rozpuszczalniki organiczne jako LZO (lotne związki organiczne), stosowane oddzielnie bądź w połączeniu z innymi substancjami i które nie podlegają przemianie chemicznej, w celu rozpuszczania surowców, produktów, materiałów odpadowych lub zanieczyszczeń, lub LZO, które są stosowane jako czynnik rozpuszczający, czynnik dyspergujący, regulator lepkości, regulator napięcia powierzchniowego, plastyfikator lub konserwant (§ 2 pkt 2 określa z kolei lotne związki organiczne jako związki organiczne mające w temperaturze 293,15 K prężność par nie mniejszą niż 0,01 kPa, względnie posiadające analogiczną lotność w szczególnych warunkach użytkowania).

Należy zauważyć, że do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należą instalacje bez względu na wielkość zużycia rozpuszczalników organicznych.

Źródła

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowane zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola) (Dz. U. UE. L. Nr 334, poz. 1).

Dyrektywa 2004/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie ograniczeń emisji lotnych związków organicznych w wyniku stosowania rozpuszczalników organicznych w niektórych farbach i lakierach oraz produktach do odnawiania pojazdów, a także zmieniająca dyrektywę 1999/13/WE (Dz. U. UE. L. Nr 143, poz. 87, ze zm.).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. Nr 122, poz. 1055).

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 kwietnia 2011 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji (Dz. U. Nr 95, poz. 558).

Komisja Europejska. 2007. Obróbka powierzchniowa z użyciem rozpuszczalników organicznych (STS) – streszczenie. Bruksela.

* W pkt 6.7 załącznika I dyrektywy 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (odpowiadającym przywołanemu pkt 9 w załączniku ww. rozporządzenia) mowa jest o „powierzchniowej obróbce substancji, przedmiotów lub produktów, z wykorzystaniem rozpuszczalników organicznych, w szczególności do zdobienia, drukowania, powlekania, odtłuszczania, impregnacji wodoodpornej, zaklejania, malowania, czyszczenia lub impregnowania za pomocą rozpuszczalnika organicznego, o wydajności przekraczającej 150 kg na godzinę lub przekraczającej 200 ton rocznie”.

** Uznanie „substancji, przedmiotów lub produktów” za kolejne, trzecie, kryterium byłoby niewłaściwe; rzeczowniki te umożliwiają zachowanie właściwego brzmienia przepisu, a odnoszą się do wszelkiej materii, która może zostać poddana powierzchniowej obróbce z wykorzystaniem rozpuszczalników organicznych.

* * *

§ 3 ust. 1 pkt 32

instalacje do przesyłu ropy naftowej, produktów naftowych, substancji lub mieszanin, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, niebędących produktami spożywczymi, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 21;

instalacje do przesyłu ropy naftowej, produktów naftowych lub substancji chemicznych, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 21;

II.3. Przemysł energetyczny [...]	II.3. <i>Energy industry</i> [...]
b) urządzenia przemysłowe do transportu gazu, pary i gorącej wody, linie napowietrzne do przesyłania energii elektrycznej (przedsięwzięcia niewymienione w załączniku I); [...]	b) <i>industrial installations for carrying gas, steam and hot water; transmission of electrical energy by overhead cables (projects not included in Annex I);</i> [...]
II.10. Przedsięwzięcia infrastrukturalne [...]	II.10. <i>Infrastructure projects</i> [...]
i) instalacje ropociągowe i gazociągowe oraz rurociągi do transportu strumieni CO ₂ dla celów geologicznego składowania (projekty nieobjęte załącznikiem I); [...]	i) <i>oil and gas pipeline installations and pipelines for the transport of CO₂ streams for the purposes of geological storage (projects not included in Annex I);</i> [...]

Opis i przyczyna zmiany

W przepisie zmieniono:

- nazewnictwo – substancje chemiczne zastąpiono substancjami lub mieszaninami, w rozumieniu przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (jednocześnie przez odniesienie do ustawy jednoznacznie wskazano zakres użytych terminów);
- gamę przesyłanych substancji stanowiących o zaliczeniu instalacji do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – wyłączono produkty spożywcze.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Wymienione w przepisie przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko to rurociągi służące do przesyłu ropy naftowej, produktów naftowych i substancji chemicznych, jeżeli ich:

- zewnętrzna średnica jest mniejsza niż 800 mm (bez względu na długość sieci transportowej),
- długość jest mniejsza niż 40 km (bez względu na średnicę zewnętrzną elementów rurociągu).

Należy zauważyć, że mimo szerokiego znaczenia słowa „substancja”, przepis nie dotyczy gazów – zasady kwalifikacji tych przedsięwzięć regulują przepisy § 3 ust. 1 pkt 33.

Źródła

Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr 63, poz. 322, ze zm.).

* * *

§ 3 ust. 1 pkt 33

instalacje do przesyłu gazu inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 21 oraz towarzyszące im tłocznie lub stacje redukcyjne, z wyłączeniem gazociągów o ciśnieniu nie większym niż 0,5 MPa i przyłączy do budynków; przy czym tłocznie lub stacje redukcyjne budowane, montowane lub przebudowywane przy istniejących instalacjach przesyłowych nie stanowią przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;

instalacje do przesyłu gazu inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 21 oraz towarzyszące im tłocznie lub stacje redukcyjne, z wyłączeniem gazociągów o ciśnieniu nie większym niż 0,5 MPa i przyłączy do budynków;

II.3. Przemysł energetyczny

[...]

b) urządzenia przemysłowe do transportu gazu, pary i gorącej wody, linie napowietrzne do przesyłania energii elektrycznej (przedsięwzięcia niewymienione w załączniku I);

[...]

II.3. Energy industry

[...]

b) industrial installations for carrying gas, steam and hot water; transmission of electrical energy by overhead cables (projects not included in Annex I);

[...]

II.10. Przedsięwzięcia infrastrukturalne

[...]

i) instalacje ropociągowe i gazociągowe oraz rurociągi do transportu strumieni CO₂ dla celów geologicznego składowania (projekty nieobjęte załącznikiem I);

[...]

II.10. Infrastructure projects

[...]

i) oil and gas pipeline installations and pipelines for the transport of CO₂ streams for the purposes of geological storage (projects not included in Annex I);

[...]

Opis i przyczyna zmiany

W przepisie dodano wykluczenie powodujące usunięcie z grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko zmian zrealizowanych gazociągów,

polegających na budowie, montażu lub przebudowie tłoczni lub stacji redukcyjnych (opis tych elementów w charakterystyce § 2 ust. 1 pkt 21).

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Instalacje będące przedsięwzięciami mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko to rurociągi wraz z wyposażeniem, służące do przesyłu i dystrybucji gazu:

- 1) o ciśnieniu równym lub większym niż 0,5 MPa i:
 - średnicy zewnętrznej mniejszej niż 800 mm (bez względu na długość sieci transportowej);lub
 - długości mniejszej niż 40 km (bez względu na średnicę zewnętrzną elementów rurociągu);
- 2) które nie stanowią przyłączy.

Z treści przepisu wynika, że badaniu zasadności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko nie będą podlegały gazociągi sklasyfikowane jako gazociągi niskiego ciśnienia (do 10 kPa włącznie) i gazociągi średniego ciśnienia (powyżej 10 kPa do 0,5 MPa włącznie)* oraz przyłącza (gazowe), którymi są – zdefiniowane w § 2 pkt 24 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie – odcinki gazociągu od gazociągu zasilającego do kurka głównego służące do przyłączania instalacji gazowej, którego częścią może być zespół gazowy, w tym punkt gazowy lub stacja gazowa.

Źródła

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. poz. 640).

* Zgodnie z podziałem gazociągów według maksymalnego ciśnienia roboczego, wskazanym w § 6 pkt 1 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie.

* * *

§ 3 ust. 1 pkt 34a

instalacje do wychwytywania dwutlenku węgla w celu podziemnego składowania, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 53;

–

II.3. Przemysł energetyczny

[...]

- j) do wychwytywania strumieni CO₂ dla celów geologicznego składowania zgodnie z dyrektywą 2009/31/WE z instalacji nieobjętych załącznikiem I do niniejszej dyrektywy.

II.3. Energy industry

[...]

- j) installations for the capture of CO₂ streams for the purposes of geological storage pursuant to Directive 2009/31/EC from installations not covered by Annex I to this Directive.

Opis i przyczyna zmiany

Przepis wprowadzono celem uzupełnienia transpozycji dyrektywy EIA w związku z jej zmianą w roku 2009 w zakresie wychwytywania, przesyłu i składowania dwutlenku węgla.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z zakresu sekwestracji dwutlenku węgla, należą instalacje do wychwytywania CO₂ w celu podziemnego składowania ze zrealizowanych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, których roczna wydajność wychwytywania dwutlenku węgla wynosi mniej niż 1,5 Mt oraz innych instalacji o wskazanej wydajności.

* * *

§ 3 ust. 1 pkt 35

instalacje do dystrybucji ropy naftowej, produktów naftowych, substancji lub mieszanin, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, niebędących produktami spożywczymi, z wyłączeniem stacji paliw gazu płynnego;

instalacje do magazynowania ropy naftowej, produktów naftowych lub substancji chemicznych, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 22, oraz instalacje do dystrybucji ropy naftowej, produktów naftowych lub substancji chemicznych, z wyłączeniem stacji paliw gazu płynnego;

II.3. Przemysł energetyczny

[...]

e) powierzchniowe składowanie paliw kopalnych;

[...]

II. 6. Przemysł chemiczny

[...]

c) pomieszczenia i urządzenia do magazynowania ropy naftowej, produktów petrochemicznych i chemicznych.

II.3. Energy industry

[...]

e) surface storage of fossil fuels;

[...]

II. 6. Chemical industry (projects not included in annex I)

[...]

c) storage facilities for petroleum, petrochemical and chemical products.

Opis i przyczyna zmiany

Przyczyną zmiany była potrzeba uporządkowania przepisów dotyczących przechowywania ropy naftowej i innych substancji. Z zakresu regulacji usunięto instalacje do magazynowania, ponieważ w zakresie przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko obejmują je § 3 ust. 1 pkt 36 i 37.

Ponadto zmodyfikowano nazewnictwo i wprowadzono odwołanie do ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Przepis dotyczy instalacji dystrybucyjnych, czyli jednocześnie przechowujących i rozdzielających (innych – mimo że tego w przepisie nie zastrzeżono – niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 22), ropy naftowej i innych substancji nie będących produktami spożywczymi. Zatem będą to instalacje o pojemności mniejszej niż 10 000 m³ i w związku z zastosowanym wyłączeniem, inne niż stacje paliw na gaz płynny, w których gaz płynny może być magazynowany* w:

- 1) zbiornikach podziemnych o pojemności do 20 m³ i łącznej pojemności do 40 m³,
- 2) zbiornikach naziemnych o pojemności do 5 m³ i łącznej pojemności do 10 m³,
- 3) butlach stalowych o łącznej masie gazu płynnego do 1.350 kg w magazynach do tego celu przeznaczonych.

Ponadto należy zwrócić uwagę na następujące zagadnienia:

- przywołana w przepisie dystrybucja nie jest dystrybucją wykonywaną za pośrednictwem rurociągów (instalacje do przesyłu objęte są innymi przepisami rozporządzenia);
- wyłączenie dotyczy tylko stacji paliw na gaz płynny – w przypadku, gdy stacja paliw będzie obejmowała również magazynowanie lub dystrybucję paliw lub produktów innych niż gaz płynny, to wyłączenie nie znajdzie zastosowania; w konsekwencji wyłączenie dotyczy samodzielnych stacji gazu płynnego** oraz stacji paliw płynnych*** magazynujących lub dystrybuujących wyłącznie gaz płynny.

Źródła

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 243, poz. 2063, ze zm.).

* § 122 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie.

** W § 1 pkt 3 wskazanego rozporządzenia za samodzielną stacją gazu płynnego uznano obiekt budowlany, usytuowany poza stacją paliw płynnych, w skład którego mogą wchodzić: budynek, podziemne lub naziemne zbiorniki gazu płynnego, odmierzacze gazu płynnego, instalacje technologiczne, w tym urządzenia do magazynowania gazu płynnego, instalacje wodno-kanalizacyjne i energetyczne, podjazdy i zadaszenia oraz inne pomieszczenia pomocnicze.

*** Według § 1 pkt 2 ww. rozporządzenia stacja paliw płynnych to obiekt budowlany, w skład którego mogą wchodzić: budynek, podziemne zbiorniki magazynowe paliw płynnych, podziemne lub naziemne zbiorniki gazu płynnego, odmierzacze paliw płynnych i gazu płynnego, instalacje technologiczne, w tym urządzenia do magazynowania i załadunku paliw płynnych oraz gazu płynnego, instalacje wodno-kanalizacyjne i energetyczne, podjazdy i zadaszenia oraz inne urządzenia usługowe i pomieszczenia pomocnicze.

§ 3 ust. 1 pkt 36

instalacje do podziemnego magazynowania ropy naftowej, produktów naftowych, substancji lub mieszanin, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, niebędących produktami spożywczymi, gazów łatwopalnych oraz innych kopalnych surowców energetycznych, inne niż wymienione w pkt 36a i § 2 ust. 1 pkt 22, z wyłączeniem instalacji do magazynowania paliw wykorzystywanych na potrzeby gospodarstw domowych, zbiorników na gaz płynny o łącznej pojemności nie większej niż 20 m³ oraz zbiorników na olej o łącznej pojemności nie większej niż 3 m³;

instalacje do podziemnego magazynowania gazów łatwopalnych, z wyłączeniem zbiorników na gaz płynny o pojemności nie większej niż 20 m³, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 50;

II.3. Przemysł energetyczny

[...]

d) podziemne składowanie gazów
palnych;

[...]

II.3. Energy industry

[...]

*d) underground storage of combustible
gases;*

[...]

Opis i przyczyna zmiany

Do przepisu, obejmującego wcześniej wyłącznie podziemne magazynowanie gazów łatwopalnych, dodano instalacje do podziemnego magazynowania: ropy naftowej, innych kopalnych surowców energetycznych, produktów naftowych oraz niebędących produktami spożywczymi substancji oraz mieszanin. Równocześnie dodano wyłączenie – poprzednie dotyczyło tylko zbiorników na gaz płynny o łącznej pojemności nie większej niż 20 m³ – powodujące, że dodatkowo decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie będą wymagały instalacje do magazynowania paliw wykorzystywanych na potrzeby gospodarstw domowych oraz zbiorników na olej o łącznej pojemności nie większej niż 3 m³.

Ponadto zaznaczono, że przepis nie obejmuje magazynowania wymienionego w § 2 ust. 1 pkt 22 i § 3 ust. 1 pkt 36a omawianego rozporządzenia oraz, że terminów substancje oraz mieszaniny użyto w znaczeniu ustalonym ustawą o substancjach chemicznych i ich mieszaninach.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Odniesienie przepisu do § 2 ust. 1 pkt 22 powoduje, że do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko na podstawie omawianego tu przepisu zaliczają się instalacje do podziemnego, innego niż bezzbiornikowe, magazynowania:

- ropy naftowej, produktów naftowych, substancji lub mieszanin innych niż produkty spożywcze, o łącznej pojemności mniejszej niż 200 000 ton;
- gazów łatwopalnych oraz pozostałych kopalnych surowców energetycznych.

Równocześnie należy pamiętać o rozbudowanym wyłączeniu obejmującym m.in. zbiorniki o łącznej pojemności mniejszej niż 20 m³. W związku z taką konstrukcją przepisu, nie obejmuje on samodzielnych stacji gazu płynnego posiadających zbiorniki o łącznej pojemności do 20 m³ (wg § 122 pkt 1 rozporządzenia sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne

służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie, stacje te mogą posiadać zbiorniki na maksymalną łączną objętość wynoszącą 40 m³).

Termin „gaz łatwopalny” zdefiniowano w § 3 pkt 10 lit. c rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań dla wyrobów aerozolowych – jest to gaz lub mieszanina gazów, które zmieszane z powietrzem ulegają zapaleniu w temperaturze 20°C i ciśnieniu 1,013 bara.

Źródła

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 243, poz. 2063, ze zm.).

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 5 listopada 2009 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla wyrobów aerozolowych (Dz. U. Nr 188, poz. 1460, ze zm.).

* * *

§ 3 ust. 1 pkt 36a

podziemne bezzbiornikowe magazynowanie substancji;

–

II.3. Przemysł energetyczny [...]	II.3. Energy industry [...]
d) podziemne składowanie gazów palnych; [...]	d) underground storage of combustible gases; [...]

Opis i przyczyna zmiany

Ze względu na zmianę § 2 ust. 1 pkt 50, który dotychczas dotyczył podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, wprowadzono wspomniany typ przedsięwzięć do § 3 ust. 1.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Przedsięwzięciami mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko jest koncesjonowana ustawą Prawo geologiczne i górnicze działalność polegająca na bezzbiornikowym magazynowaniu substancji w górotworze.

Za Lipińskim i Mikoszem (2003) można przyjąć, że bezzbiornikowe magazynowanie substancji w górotworze polega na ich gromadzeniu w naturalnych bądź sztucznych pustkach w górotworze (górotwór to część skorupy ziemskiej objęta działalnością górniczą). Wspomniani autorzy rozważają także czy określenia „bezzbiornikowe” należy używać również w stosunku do górotworów przystosowanych do magazynowania, np. poprzez ich uszczelnienie albo umocnienie. Zasadnym będzie jednak uznanie, że zrezygnowanie ze sformułowania „bezzbiornikowe” możliwe jest wyłącznie w odniesieniu do pojemników (zbiorników) zdolnych do gromadzenia substancji bez korzystania ze struktur górotworu (czyli takich pojemników, które mogłyby pełnić funkcję magazynującą również poza

górotworem). Jako przykład magazynowania bezzbiornikowego w górotworze można przytoczyć gromadzenie gazu ziemnego, które praktykuje się w: kawernach solnych, warstwach zawodnionych oraz wyeksploatowanych złożach gazu i ropy naftowej.

Źródła

Lipiński A., Mikosz R. 2003. Ustawa Prawo geologiczne i górnicze. Komentarz. Dom Wydawniczy ABC, Warszawa.

Siemek J., Nagy S. 2007. Podziemne magazyny gazu ziemnego w wyeksploatowanych kopalniach węgla. *Wiertnictwo Nafta Gaz* 24, 2: 857–868.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2014 r. poz. 613, ze zm.).

* * *

§ 3 ust. 1 pkt 37

instalacje do naziemnego magazynowania ropy naftowej, produktów naftowych, substancji lub mieszanin, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, niebędących produktami spożywczymi, gazów łatwopalnych oraz innych kopalnych surowców energetycznych, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 22, z wyłączeniem instalacji do magazynowania paliw wykorzystywanych na potrzeby gospodarstw domowych, zbiorników na gaz płynny o łącznej pojemności nie większej niż 10 m³ oraz zbiorników na olej o łącznej pojemności nie większej niż 3 m³, a także niezwiązanych z dystrybucją instalacji do magazynowania stałych surowców energetycznych;

instalacje do naziemnego magazynowania kopalnych surowców energetycznych inne niż wymienione w pkt 35 lub do naziemnego magazynowania gazu, z wyłączeniem zbiorników na gaz płynny o pojemności nie większej niż 10 m³ oraz zbiorników na olej o pojemności nie większej niż 3 m³;

II.3. Przemysł energetyczny

[...]

c) powierzchniowe składowanie gazu ziemnego;

[...]

e) powierzchniowe składowanie paliw kopalnych;

[...]

I.3. Energy industry

[...]

c) surface storage of natural gas

[...]

e) surface storage of fossil fuels;

[...]

Opis i przyczyna zmiany

Zakres zmian był zbliżony do modyfikacji wprowadzonych w § 3 ust. 1 pkt 36. Regulacja dotychczas obejmująca naziemne magazynowanie kopalnych surowców energetycznych (innych niż ropa naftowa itp.) i gazu, została rozszerzona o magazynowanie ropy naftowej, produktów naftowych, substancji lub mieszanin, innych niż produkty spożywcze. Wyłączenie, oprócz dotychczasowych zbiorników na gaz płynny o łącznej pojemności nie większej niż 10 m³ oraz zbiorników na olej o łącznej pojemności nie większej niż 3 m³,

objęło instalacje do magazynowania paliw wykorzystywanych na potrzeby gospodarstw domowych oraz niezwiązane z dystrybucją instalacje do magazynowania stałych surowców energetycznych.

Wprowadzono również rozgraniczenie z instalacjami do magazynowania określonymi w § 2 ust. 1 pkt 22 i odniesienie do ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Przepis dotyczy instalacji do magazynowania naziemnego, czyli odbywającego się powyżej powierzchni ziemi. Wskazując przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należy zwrócić uwagę na § 2 ust. 1 pkt 22, gdzie mowa jest o instalacjach do magazynowania (w ogóle) o łącznej objętości nie mniejszej niż 200 000 ton. Zatem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wymagały będą instalacje do magazynowania naziemnego umożliwiające magazynowanie mniejszych ilości substancji.

Zwracając uwagę na wyłączenie podkreślić należy, że odmiennie niż to jest w przypadku § 3 ust. 1 pkt 36, wykluczenie dotyczące zbiorników na gaz płynny powoduje, że wszystkie samodzielne naziemne stacje paliw nie będą wymagały uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (bowiem w przypadku stacji naziemnych ich łączna pojemności wynosi maksymalnie 10 m³).

Źródła

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 243, poz. 2063, ze zm.).

* * *

§ 3 ust. 1 pkt 40

wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 27 lit. a:

- a) bez względu na powierzchnię obszaru górniczego:
- jeżeli dotyczy torfu lub kredy jeziornej,
 - na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, a jeżeli została sporządzona mapa zagrożenia powodziowego, na obszarach, o których mowa w art. 88d ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne,
 - na terenie gruntów leśnych lub w odległości nie większej niż 100 m od nich,
 - na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
 - w odległości nie większej niż 250 m od terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.),
 - jeżeli działalność będzie prowadzona z użyciem materiałów wybuchowych,

- jeżeli w odległości nie większej niż 0,5 km od miejsca planowanego wydobywania kopalin metodą odkrywkową znajduje się inny obszar górniczy ustanowiony dla wydobywania kopalin metodą odkrywkową,
- b) z obszaru górniczego o powierzchni większej niż 2 ha lub o wydobyciu większym niż 20 000 m³ na rok, inne niż wymienione w lit. a;

wydobywanie kopalin ze złoża metodą odkrywkową inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 27 lit. a:

- a) bez względu na powierzchnię obszaru górniczego:
 - jeżeli dotyczy torfu lub kredy jeziornej,
 - na obszarach bezpośredniego lub potencjalnego zagrożenia powodzią,
 - na terenie gruntów leśnych lub w odległości nie większej niż 100 m od nich,
 - na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
 - w odległości nie większej niż 250 m od terenów, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.),
 - jeżeli działalność będzie prowadzona z użyciem materiałów wybuchowych,
 - jeżeli w odległości nie większej niż 0,5 km od miejsca planowanego wydobywania kopalin metodą odkrywkową znajduje się inny obszar górniczy ustanowiony dla wydobywania kopalin metodą odkrywkową,
- b) z obszaru górniczego o powierzchni większej niż 2 ha lub o wydobyciu większym niż 20 000 m³ na rok, inne niż wymienione w lit. a;

II.2. Przemysł wydobywczy:

- a) kamieniołomy, kopalnie odkrywkowe, wydobycie torfu (przedsięwzięcia niewymienione w załączniku I);

[...]

II.2. Extractive industry:

- a) *quarries, open-cast mining and peat extraction (projects not included in Annex I);*

[...]

Opis i przyczyna zmiany

Zmiana w przepisie dotyczy wyłącznie tiret drugiego w literze a – ze względu na zmianę ustawy Prawo wodne i potrzebę uspołnienia nazewnictwa, dotychczasowe określenie „na obszarach bezpośredniego lub potencjalnego zagrożenia powodzią” zastąpiono „na obszarach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, a jeżeli została sporządzona mapa zagrożenia powodziowego, na obszarach, o których mowa w art. 88d ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne”.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Wyłączając wydobywanie kopalin metodą odkrywkową na powierzchni obszaru górniczego o powierzchni co najmniej 25 ha – które to należy do kategorii przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko – screeningu wymagały będą wszystkie tego typu przedsięwzięcia, jeżeli:

- 1) planowana do wydobycia ilość kopaliny przekroczy w skali roku 20 000 m³, lub

- 2) wydobywanie odbywać się będzie z obszaru górniczego o powierzchni przekraczającej 2 ha, lub
- 3) wydobywanie odbywać się będzie z obszaru górniczego o powierzchni równej lub mniejszej niż 2 ha i jednocześnie wydobywanie dotyczy będzie:
 - określonej kopaliny (lit. a tiret 1), lub
 - terenów wrażliwych (lit. a tiret 2–6), lub
 - wybranych metod wydobywania (lit. a tiret 7), lub
 - zagęszczenia działalności odkrywkowej (lit. a tiret 8).

Przedsięwzięcia określone wyłącznie na podstawie powierzchni wydobywania lub ilości kopaliny nie wymagają dodatkowych wyjaśnień. Wskazane jest omówienie przesłanek, których zaistnienie decydować będzie o konieczności uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w stosunku do wydobywania na powierzchni obszaru górniczego mniejszej lub równej 2 ha (kryteria te zawiera lit. a omawianego przepisu). Będą to:

- torf jest skałą osadową, ustalenie czy dane przedsięwzięcie dotyczy torfu, nie będzie stanowić problemu – rodzaj pozyskiwanej kopaliny to jedna z podstawowych informacji związanych z planowanym wydobywaniem,
- obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi, w myśl art. 9 ust. 1 lit. 6b ustawy Prawo wodne, to obszary określone we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego, na których istnieje znaczące ryzyko powodzi lub jest prawdopodobne wystąpienie znaczącego ryzyka powodzi,
- obszary, o których mowa w art. 88d ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy Prawo wodne, to odpowiednio (2) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz (3) obszary – delimitowane na mapach zagrożenia powodziowego – obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku: przelania się wód przez koronę wału przeciwpowodziowego, zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego, zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących, a także zniszczenia lub uszkodzenia budowli ochronnych pasa technicznego,
- grunty leśne „Ls” (oraz grunty położone w odległości do 100 m od nich), to jedna z grup użytków gruntowych objętych ewidencją gruntów i budynków prowadzoną przez starostów,
- obszary objęte formami ochrony przyrody oraz otuliny form ochrony przyrody – parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe oraz otuliny tych obszarów, a także obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, użytki ekologiczne i zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- tereny, o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (oraz tereny położone w odległości do 250 m od nich), to tzw. obszary chronione akustycznie, czyli tereny przeznaczone: pod zabudowę mieszkaniową, pod szpitale i domy opieki społecznej, pod budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, na cele uzdrowiskowe, na cele rekreacyjno-wypoczynkowe lub na cele mieszkaniowo-usługowe (tereny te określone są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, natomiast w przypadku braku planów określenia dokonuje się na podstawie faktycznego zagospodarowania i wykorzystywania tego i sąsiednich terenów; art. 115 przywołanej ustawy),

- działalność jest prowadzona z użyciem materiałów wybuchowych – materiały wybuchowe to, w myśl art. 3 pkt 9 ustawy o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, substancje chemiczne stałe lub ciekłe albo mieszaniny substancji, zdolne do reakcji chemicznej z wytwarzaniem gazu o takiej temperaturze i ciśnieniu i z taką szybkością, że mogą powodować zniszczenia w otaczającym środowisku, a także wyroby wypełnione materiałem wybuchowym (w myśl ustawy Prawo geologiczne i górnicze do grupy tej należą środki strzałowe),
- ustalenie obecności obszarów górniczych w sąsiedztwie planowanego wydobycia (tzn. w odległości do 500 m od skraju obszaru analizowanego obszaru górniczego) możliwe będzie dzięki rejestrowi obszarów górniczych prowadzonemu przez państwową służbę geologiczną (art. 152a ust. 1. ustawy Prawo geologiczne i górnicze), którą pełni Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (art. 163 ust. 1 tej ustawy).

Źródła

- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454, ze zm.).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2014 r. poz. 613, ze zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, ze zm.).
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145, ze zm.).
- Ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1329, ze zm.).

* * *

§ 3 ust. 1 pkt 43

poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin:

- a) na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) prowadzone metodą podziemną,
- c) wykonywane metodą otworów wiertniczych o głębokości większej niż 1000 m:
 - w strefach ochrony ujęć wody,
 - na obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych,
 - na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 i 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
- d) wykonywane metodą otworów wiertniczych o głębokości większej niż 5000 m na obszarach niewymienionych w lit. c;

poszukiwanie lub rozpoznawanie złóż kopalin:

- a) połączone z robotami geologicznymi wykonywanymi przy użyciu materiałów wybuchowych,
- b) na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej,
- c) prowadzone metodą podziemną,
- d) wykonywane metodą otworów wiertniczych o głębokości większej niż 1 000 m;

II.2. Przemysł wydobywczy:

[...]

- b) górnictwo podziemne;
- c) wydobywanie minerałów przy pomocy pogłębiarek morskich lub rzecznych;
- d) głębokie wiercenia, w szczególności:
 - wiercenia geotermiczne,
 - wiercenia w celu składowania odpadów jądrowych,
 - wiercenia w celu zaopatrzenia w wodę, z wyjątkiem wierceń w celu zbadania stabilności gruntu;

[...]

II.2. Extractive industry:

[...]

- b) *underground mining;*
- c) *extraction of minerals by marine or fluvial dredging;*
- d) *deep drillings, in particular:*
 - *geothermal drilling,*
 - *drilling for the storage of nuclear waste material,*
 - *drilling for water supplies, with the exception of drillings for investigating the stability of the soil;*

[...]

Opis i przyczyna zmiany

Zmiany przepisu polegają na usunięciu z grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin:

- połączonego z robotami geologicznymi wykonywanymi przy użyciu materiałów wybuchowych,
- wykonywanego metodą otworów wiertniczych o głębokości od ponad 1000 do 5000 m poza określonymi obszarami ochronnymi.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Ustawa Prawo geologiczne i górnicze definiuje, użyte w zasadniczej części przepisu, określenia:

- **poszukiwaniem** jest wykonywanie prac geologicznych w celu ustalenia i wstępnego udokumentowania złoża kopaliny, wód podziemnych albo kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla (art. 6 ust. 1 pkt 7 ww. aktu prawnego),
- **rozpoznawanie** z kolei obejmuje wykonywanie prac geologicznych na obszarze wstępnie udokumentowanego złoża kopaliny, wód podziemnych albo kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla (art. 6 ust. 1 pkt 13 ww. aktu prawnego),
- **złożami kopalin** są naturalne nagromadzenia minerałów, skał oraz innych substancji, których wydobywanie może przynieść korzyść gospodarczą (art. 6 ust. 1 pkt 19 ww. aktu prawnego).

Niezbędne jest również przywołanie kolejnego terminu występującego w objaśnionych wyżej pojęciach – **prace geologiczne** to projektowanie i wykonywanie badań oraz innych czynności, w celu ustalenia budowy geologicznej kraju, a w szczególności poszukiwania i rozpoznawania złóż kopalin, wód podziemnych oraz kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla, określenia warunków hydrogeologicznych, geologiczno-inżynierskich, a także sporządzanie map i dokumentacji geologicznych oraz projektowanie i wykonywanie badań na potrzeby wykorzystania ciepła Ziemi lub korzystania z wód podziemnych (art. 6 ust. 1 pkt 8 ww. aktu prawnego).

Zwrócenia uwagi wymaga, że w przepisie występuje rozróżnienie podziemnej metody poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin od metody otworowej (otworów

wiertniczych). W powyższym kontekście ważne jest, że we wniosku o udzielenie koncesji na poszukiwanie lub rozpoznawanie złoża kopaliny określa się m. in. rodzaj prac geologicznych, natomiast w przypadku zamierzonego wykonywania robót geologicznych przygotowany jest projekt robót geologicznych (art. 25 ust. 1).

Uwzględniając podział przedsięwzięć wykonywanych metodą otworową, wprowadzony w lit. c i d omawianego przepisu, zwrócenia uwagi wymagają:

- 1) strefy ochrony ujęć wody i obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych – ustanawiane w drodze aktu prawa miejscowego przez dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, w celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych (dział III rozdział 2 ustawy Prawo wodne);
- 2) obszary objęte formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 i 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub otulinami form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy.

Źródła

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2014 r. poz. 613, ze zm.).

Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145, ze zm.).

* * *

§ 3 ust. 1 pkt 43a

poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla:

- a) na obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) wykonywane metodą otworów wiertniczych o głębokości większej niż 100 m,
- c) połączone z pilotażowym podziemnym zatłaczaniem dwutlenku węgla;

II.2. Przemysł wydobywczy:

[...]

b) górnictwo podziemne;

[...]

d) głębokie wiercenia, w szczególności:

- wiercenia geotermiczne,
- wiercenia w celu składowania odpadów jądrowych,
- wiercenia w celu zaopatrzenia w wodę, z wyjątkiem wierceń w celu zbadania stabilności gruntu;

[...]

II.2. Extractive industry:

[...]

b) underground mining;

[...]

d) deep drillings, in particular:

- geothermal drilling,
- drilling for the storage of nuclear waste material,
- drilling for water supplies, with the exception of drillings for investigating the stability of the soil;

[...]

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Omawiany przepis, w zakresie czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięcia, zbliżony jest do § 3 ust. 1 pkt 43, odmienny jest tu tylko cel przypisany tym czynnościom – poszukiwanie lub rozpoznawanie nie dotyczy złóż kopalin, a kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Kompleks podziemnego składowania dwutlenku węgla określono w art. 6 ust. 1 pkt 2a ustawy Prawo geologiczne i górnicze: jest to podziemne składowisko dwutlenku węgla i otaczające je formacje geologiczne, które mogą mieć wpływ na stabilność i bezpieczeństwo podziemnego składowania dwutlenku węgla. Natomiast podziemnym składowiskiem dwutlenku węgla jest część górotworu o określonej pojemności wykorzystywana w celu trwałego przechowywania dwutlenku węgla, połączona z powierzchniową instalacją zatłaczającą (art. 6 ust. 1 pkt 5a).

Źródła

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2014 r. poz. 613, ze zm.).

* * *

§ 3 ust. 1 pkt 47

–

instalacje do wyrobu płyt pilśniowych, płyt wiórowych, sklejek lub mebli

–

–

Opis i przyczyna zmiany

Wymienione w przepisie przedsięwzięcia wyeliminowano z grupy mogących znacząco oddziaływać na środowisko z uwagi na brak ich odpowiednika w załącznikach dyrektywy EIA.

* * *

§ 3 ust. 1 pkt 52

zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:

- a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
 - b) 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a,
- przy czym przez powierzchnię zabudowy rozumie się powierzchnię terenu zajęłą przez obiekty budowlane oraz pozostałą powierzchnię przeznaczoną do przekształcenia w wyniku realizacji przedsięwzięcia;

zabudowa przemysłowa lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:

- a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
- b) 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a,
 - przy czym przez powierzchnię zabudowy rozumie się powierzchnię terenu zajęta przez obiekty budowlane oraz pozostałą powierzchnię przeznaczoną do przekształcenia w wyniku realizacji przedsięwzięcia;

II. 10. Przedsięwzięcia infrastrukturalne

a) przedsięwzięcia inwestycyjne na obszarach przemysłowych;

[...]

II.10. Infrastructure projects

a) industrial estate development projects;

[...]

Opis i przyczyna zmiany

Do przepisu, w obrębie przedsięwzięć polegających na zabudowie przemysłowej, wprowadzono wyszczególnienie systemów fotowoltaicznych, czyli obiektów służących do wytwarzania energii elektrycznej z energii promieniowania słonecznego. Zatem zmiana miała charakter definiujący.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Przedsięwzięciami mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko są w tym wypadku różnego typu budowle i towarzysząca im infrastruktura (włączając w to inne przekształcenia).

Przez zabudowę przemysłową należy rozumieć zabudowę przeznaczoną do działalności produkcyjnej, natomiast za magazynową – służącą przechowywaniu dóbr materialnych.

Uznanie zabudowy przemysłowej albo magazynowej za przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko następuje na podstawie:

- położenia planowanej inwestycji w odniesieniu do obszarów chronionych: parków narodowych i ich otulin, rezerwatów przyrody i ich otulin, parków krajobrazowych i ich otulin, obszarów chronionego krajobrazu, obszarów Natura 2000, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych;
- powierzchni zabudowy, którą jest powierzchnia terenu zajęta przez wszystkie elementy przedsięwzięcia, powodujące zabudowanie lub inne przekształcenie nieruchomości; podkreślenia wymaga, że wartość parametru powierzchni dla obszarów objętych formami ochrony przyrody lub ich otulin różni się znacznie od pozostałych obszarów (zlokalizowanych poza nimi).

Zaznaczenia również wymaga fakt, że integralną częścią omawianych przedsięwzięć jest „towarzysząca infrastruktura”, czyli wszelkie elementy przedsięwzięcia, m.in. inne niż budowle. Ich obecność należy uwzględnić tak przy samej kwalifikacji przedsięwzięcia (jeżeli powodują zabudowanie lub przekształcenie nieruchomości), jak i w screeningu czy ocenie oddziaływania na środowisko.

Źródła

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627, ze zm.).

* * *

§ 3 ust. 1 pkt 56

garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, w tym na potrzeby planowanych, realizowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć, o których mowa w pkt 50, 52–55 i 57, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż:

- a) 0,2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
 - b) 0,5 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a
- przy czym przez powierzchnię użytkową rozumie się sumę powierzchni zabudowy i powierzchni zajętej przez pozostałe kondygnacje nadziemne i podziemne mierzone po obrysie zewnętrznym rzutu pionowego obiektu budowlanego;

garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż:

- a) 0,2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
 - b) 0,5 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a
- przy czym przez powierzchnię użytkową rozumie się sumę powierzchni zabudowy i powierzchni zajętej przez pozostałe kondygnacje nadziemne i podziemne mierzone po obrysie zewnętrznym rzutu pionowego obiektu budowlanego;

II. 10. Przedsięwzięcia infrastrukturalne

[...]

b) przedsięwzięcia inwestycyjne na obszarach miejskich, włączając budownictwo centrów handlowych i parkingów;

[...]

II.10. Infrastructure projects

[...]

b) urban development projects, including the construction of shopping centres and car parks;

[...]

Opis i przyczyna zmiany

Do przepisu wprowadzono sformułowanie „w tym na potrzeby planowanych, realizowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć, o których mowa w pkt 50, 52–55 i 57”, zgodnie z którym wszelkie garaże i parking – również te realizowane na potrzeby różnych typów zabudów – wymagają uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o ile spełnią określone progi powierzchniowe. Zatem przepis nie zmienił zawartości merytorycznej, a został uzupełniony o rodzaj wyjaśnienia rozwiewającego ewentualne wątpliwości.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Garaże oraz parkingi to obiekty przeznaczone do parkowania pojazdów, czyli ich pozostawiania na czas nieużytkowania. Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się te, które osiągają powierzchnię użytkową:

- 0,2 ha w granicach parków narodowych i ich otulin, rezerwatów przyrody i ich otulin, parków krajobrazowych i ich otulin, obszarów chronionego krajobrazu, obszarów Natura 2000, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych;
- 0,5 ha w pozostałych lokalizacjach.

Określając powierzchnię garaży oraz parkingów, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, należy mieć na uwadze powierzchnie zajęte przez obiekty budowlane a także inne elementy towarzyszące. Te pierwsze to same parkingi czy garaże, drogi dojazdowe itp., a konieczność ich ujęcia w bilansie powierzchni wynika z definicji powierzchni użytkowej, czyli zabudowy (określonej w innych punktach § 3 ust. 1, np. pkt 52) oraz z powierzchni zajętej przez pozostałe kondygnacje nadziemne i podziemne mierzone po obrysie zewnętrznym rzutu pionowego obiektu budowlanego. Natomiast uwzględnienie obszaru zajętego przez inne elementy, np. trawniki, wynika z przywołanej wcześniej definicji powierzchni zabudowy, zgodnie z którą jest to również pozostała powierzchnia przeznaczona do przekształcenia w wyniku realizacji przedsięwzięcia.

* * *

§ 3 ust. 1 pkt 57

parki rozrywki rozumiane jako obiekty przeznaczone do prowadzenia działalności gospodarczej związanej z rozrywką lub rekreacją, pola golfowe, stadiony i tory wyścigowe w rozumieniu ustawy z dnia 18 stycznia 2001 r. o wyścigach konnych (Dz. U. Nr 11, poz. 86, z późn. zm.), wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, inne niż wymienione w pkt 55;

parki rozrywki, pola golfowe i stadiony, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą;

II.12. Turystyka i wypoczynek	II.12. <i>Tourism and leisure</i>
[...]	[...]
e) parki rozrywki.	e) <i>theme parks.</i>
[...]	[...]

Opis i przyczyna zmiany

Doprecyzowano zakres pojęciowy „parków rozrywki” i „torów wyścigowych”. Parki rozrywki, aby były uznawane za wymagające uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, powinny być związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Natomiast w przypadku torów wyścigowych wprowadzono odniesienie do ustawy o wyścigach konnych.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Przepis dotyczy wielkoobszarowych, nie zdefiniowanych w krajowym prawie, obiektów sportowych lub rekreacyjnych.

Park rozrywki, tak w rozporządzeniu, jak i dyrektywie EIA, jako przedsięwzięcie wymagające screeningu nie został szczegółowo opisany. Wskazane jest zatem przytoczenie wyjaśnień Komisji Europejskiej odnośnie cech umożliwiających klasyfikację ww. obiektów: *Parki uwzględnione w tej kategorii przedsięwzięć mogą być stworzone np. dla celów rekreacyjnych, edukacyjnych lub informacyjnych. Jednak należy zauważyć, że kategoria przedsięwzięć „park rozrywki” jest wymieniona w Załączniku II(12) w pozycji „Turystyka i wypoczynek”. Na przykład park o określonej tematyce, posiadający określoną atrakcję lub kilka atrakcji, jak na przykład wesołe miasteczko, powinien być uwzględniany jako park rozrywki. Obszary przeznaczone na atrakcje rozrywkowe oparte na lub związane z konkretnym tematem powinny również zostać objęte tą kategorią przedsięwzięć. Na przykład aquaparki i ogrody zoologiczne należy uznawać za należące do tej kategorii przedsięwzięć.*

Należy przy tym zwrócić uwagę, że w krajowym przepisie dodatkowo wprowadzono doprecyzowanie polegające na tym, że park rozrywki, aby był traktowany jako przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko winien po realizacji stanowić infrastrukturę niezbędną do prowadzenia działalności gospodarczej związanej z rozrywką lub rekreacją. Określenie czy okoliczności takie zajądą, możliwe będzie do stwierdzenia na podstawie przyporządkowania do odpowiedniej sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) – będzie to sekcja R „działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”. W prawie krajowym brak jest stosownej definicji parków rozrywki. We wspomnianej już PKD utworzono podklasę 93.21.Z pn. „działalność wesołych miasteczek i parków rozrywki”, którą określono jako obejmującą „działalność wesołych miasteczek i parków rozrywki oraz organizowanie różnych atrakcji rozrywkowych i rekreacyjnych, takich jak: zjazdy wodne, gry, pokazy, wystawy tematyczne i imprezy plenerowe”. Ze względu na szerokie, a przy tym niejednoznaczne określenie należy zaznaczyć, że „wesołe miasteczka i parki wypoczynkowe” to również obiekty budowlane przynależące do klasy „budowle sportowe i rekreacyjne pozostałe” Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB; oznaczono je kodem 2412).

Pola golfowe ujęto w podklasie 93.11.Z pn. „działalność obiektów sportowych” PKD, jednocześnie jest to rodzaj budowli należącej do ww. klasy obiektów budowlanych PKOB.

Stadiony są rodzajem obiektu budowlanego zakwalifikowanego do kategorii V załącznika ustawy Prawo budowlane. Należy przy tym podkreślić, że w ustawie tej, w kontekście konieczności uzyskania pozwolenia na budowę (a w zasadzie wobec braku takiej potrzeby), wymieniono (art. 29 ust. 1 pkt 9) „boiska szkolne” oraz „boiska”. Mimo braku definicji stadionu w prawie krajowym oraz z uwagi na fakt, że w PKOB nie ujęto „stadionów” (ujęto za to boiska), a w PKD „boisk” (tu ujęto „działalność stadionów”), wskazane jest przyjęcie, że stadiony (w odróżnieniu od boisk) to obiekty wymagające uzyskania pozwolenia na budowę w oparciu o przepisy inne niż art. 29 ust. 3 ustawy Prawo budowlane.

Tory wyścigowe, zdefiniowane w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 18 stycznia 2001 r. o wyścigach konnych, to miejsce spełniające warunki techniczne niezbędne do przeprowadzania wyścigów konnych. Zaznaczenia wymaga, że tory wyścigowe dla pojazdów mechanicznych wymieniono w § 3 ust. 1 pkt 74 rozporządzenia w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Źródła

- Lindstrom K., Florido J.M.K. i inni. 2008. Interpretacja definicji niektórych kategorii przedsięwzięć z załączników I i II do Dyrektywy EIA. Komisja Europejska, Bruksela.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB) (Dz. U. Nr 112, poz. 1316, ze zm.).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, ze zm.).
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r., poz. 1409, ze zm.).
- Ustawa z dnia 18 stycznia 2001 r. o wyścigach konnych (Dz. U. Nr 11, poz. 86, ze zm.).

* * *

§ 3 ust. 1 pkt 58

linie kolejowe i urządzenia do przeładunku w transporcie intermodalnym, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 29, oraz mosty, wiadukty lub tunele liniowe w ciągu dróg kolejowych, a ponadto bocznicę z co najmniej jednym torem kolejowym o długości użytecznej powyżej 1 km;

linie kolejowe wraz z terminalami transportu kombinowanego przeznaczonego do obsługi przewozu rzeczy inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 29 oraz mosty, wiadukty lub tunele liniowe w ciągu dróg kolejowych;

II.10. Przedsięwzięcia infrastrukturalne
[...]

c) budowa dróg kolejowych i urządzeń do przeładunku w transporcie mieszanym oraz terminali dla transportu mieszanego (przedsięwzięcia niewymienione w załączniku I);

[...]

II.10. Infrastructure projects
[...]

c) construction of railways and intermodal transshipment facilities, and of intermodal terminals (projects not included in Annex I);

[...]

Opis i przyczyna zmiany

Przepis zmieniono w zakresie charakterystyki obiektów/urządzeń, służących do przeładunku towarów, towarzyszących liniom kolejowym. Nadany regulacji kształt jest zbliżony do zapisu w załączniku II dyrektywy EIA. Do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko włączono również bocznicę o długości ponad 1 km.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Przedsięwzięciami mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko są linie kolejowe wszystkie inne niż te, które ujmują treść przepisu § 2 ust. 1 pkt 29, urządzenia do przeładunku w transporcie intermodalnym (wszelkie, ponieważ brak takich urządzeń w § 2 ust. 1 pkt 29, czyli stanowiących przedsięwzięcie mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko) oraz bocznicę o długości użytecznej powyżej 1 km.

Zwrócenia uwagi wymaga, że linia kolejowa (opisana przy § 2 ust. 1 pkt 29) to nie tylko droga kolejowa mająca początek i koniec wraz z przyległym pasem gruntu, na którą składają

się odcinki linii, ale i budynki, budowle oraz urządzenia przeznaczone do prowadzenia ruchu kolejowego. O ile w trakcie budowy nowej linii kolejowej lub przebudowy linii istniejącej, w zakresie przedsięwzięcia należy ujmować wspomniane budynki, budowle lub urządzenia przewidziane do prowadzenia ruchu kolejowego, to w przypadku niezależnego wzniesienia lub przebudowy tychże obiektów, nie jest zasadne przyjmowanie, że stanowią one przedsięwzięcia wymienione § 3 ust. 1 pkt 58.

Również obiekty wyłączone rozporządzeniem w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (§ 3 ust. 1 pkt 54) – tzn. chodniki, konstrukcje oporowe, przepusty, kładki, przejścia przez tory kolejowe, przejazdy kolejowe, perony, wiaty peronowe, urządzenia odwadniające i odprowadzające wodę, ekrany akustyczne, urządzenia oświetleniowe, stałe zasłony odśnieżne, pasy przeciwpożarowe, urządzenia przeznaczone do prowadzenia ruchu kolejowego, obiekty do obsługi podróźnych, nastawnie oraz posterunki – nie są przedsięwzięciami, które realizowane samodzielnie (czy też rozbudowywane albo przebudowywane), należą do grupy mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Stwierdzenia takie uprawnia druga część omawianego przepisu, w której niezależnie wymieniono grupę obiektów inżynieryjnych, tj. mosty, wiadukty lub tunele liniowe w ciągu dróg kolejowych*, stanowiących przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Za urządzenia do przeładunku intermodalnego uznać należy te, które obsługują co najmniej dwie różne formy transportu (np. kolejowe i drogowe). Stosowanie tego przepisu należy przy tym dostosować do treści dyrektyw EIA, zatem za krajowe „urządzenia do przeładunku w transporcie intermodalnym” należy uznać wspólnotowe właśnie „urządzenia do przeładunku w transporcie mieszanym”, ale i „terminale dla transportu mieszanego”.

Bocznicą kolejową to, w myśl art. 4 pkt 10 ustawy o transporcie kolejowym, droga kolejowa połączona z linią kolejową i służąca do wykonywania załadunku i wyładunku wagonów lub wykonywania czynności utrzymaniowych pojazdów kolejowych lub postoju pojazdów kolejowych oraz przemieszczania i włączania pojazdów kolejowych do ruchu po sieci kolejowej; w skład bocznic kolejowej wchodzi również urządzenia sterowania ruchem kolejowym oraz inne urządzenia związane z bezpieczeństwem ruchu kolejowego, które są na niej usytuowane.

Źródła

Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 10 września 1998 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle kolejowe i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 151, poz. 987).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz. U. Nr 257, poz. 2573, ze zm.).

Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1594, ze zm.).

* Czyli wzdłuż tych dróg.

§ 3 ust. 1 pkt 65

budowie przeciwpowodziowej, z wyłączeniem przebudowy wałów przeciwpowodziowych polegającej na doszczelnieniu korpusu wałów i ich podłoża, w celu ograniczenia możliwości ich rozmycia i przerwania w czasie przechodzenia wód powodziowych, a także regulacja wód lub ich kanalizacja rozumiana jako zagospodarowanie wód umożliwiające ich wykorzystanie do celów żeglugowych;

budowie przeciwpowodziowej, z wyłączeniem przebudowy wałów przeciwpowodziowych polegającej na doszczelnieniu korpusu wałów i ich podłoża, w celu ograniczenia możliwości ich rozmycia i przerwania w czasie przechodzenia wód powodziowych, a także regulacja wód lub ich kanalizacja rozumiana jako zagospodarowanie wód umożliwiające ich wykorzystanie do celów żeglugowych;

10. Przedsięwzięcia infrastrukturalne

[...]

f) budowa śródlądowych dróg wodnych niewymienionych w załączniku I, prace kanalizacyjne i przeciwpowodziowe;

[...]

10. *Infrastructure projects*

[...]

f) inland-waterway construction not included in Annex I, canalization and flood-relief works;

[...]

Opis i przyczyna zmiany

Rozporządzeniem zmieniającym nie wprowadzono zmian do przepisu, natomiast zakres jego stosowania uległ modyfikacji ze względu na zmianę ustawy Prawo wodne, m.in. w zakresie jednoznacznego rozróżnienia utrzymania wód od ich regulacji.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Przepis obejmuje przedsięwzięcia związane z kształtowaniem zasobów wodnych i dotyczy:

- 1) budowli przeciwpowodziowych – będących rodzajem urządzeń wodnych, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt 19 lit. a; wobec schematu podziału urządzeń wodnych zastosowanego w art. 9 ust. 1 pkt 19, należy zastrzec, że jakakolwiek inna budowla spośród wymienionych w ww. przepisie, która spełniać będzie funkcje przeciwpowodziowe* również winna być uznana za objętą omawianym przepisem**,
- 2) kanalizacji wód (a właściwie rzek) – służy*** przekształceniu ich w drogę wodną, która będzie posiadała wymagane parametry (głębokość koryta oraz prędkość wody),
- 3) regulacji wód – którą obecnie, zgodnie z art. 67 ust. 2 ustawy Prawo wodne, stanowi podejmowanie przedsięwzięć, nie będących działaniami związanymi z utrzymywaniem wód****, dotyczących kształtowania przekroju podłużnego i poprzecznego oraz układu poziomego koryta cieku naturalnego; wobec definicji regulacji odnoszącej się do utrzymywania wód należy zaznaczyć, że jest ono realizowane (w myśl art. 21 ust. 1b ustawy Prawo wodne) przez:
 - wykaszanie roślin z dna oraz brzegów śródlądowych wód powierzchniowych;
 - usuwanie roślin pływających i korzeniących się w dnie śródlądowych wód powierzchniowych;

- usuwanie drzew i krzewów porastających dno oraz brzegi śródlądowych wód powierzchniowych;
- usuwanie z śródlądowych wód powierzchniowych przeszkód naturalnych oraz wynikających z działalności człowieka;
- zasypywanie wyryw w brzegach i dnice śródlądowych wód powierzchniowych oraz przez ich zabudowę biologiczną;
- udrażnianie śródlądowych wód powierzchniowych przez usuwanie zatorów utrudniających swobodny przepływ wód oraz usuwanie namulów i rumoszu;
- remont lub konserwację stanowiących własność właściciela wody budowli regulacyjnych oraz ubezpieczeń w obrębie tych budowli, a także urządzeń wodnych;
- rozbiórkę lub modyfikację tam bobrowych oraz zasypywanie nor bobrów w brzegach śródlądowych wód powierzchniowych.

Jedyne wyłączenie wprowadzone w przepisie, dotyczy przebudowy urządzeń wodnych – wałów przeciwpowodziowych i w tym zakresie obejmuje roboty doszczelniające korpus wałów i ich podłoże.

Źródła

Kulczyk J., Winter J. 2003. Śródlądowy transport wodny. Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, Wrocław.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle hydrotechniczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 86, poz. 579).

Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145, ze zm.).

* Powódź, w myśl art. 9 ust. 1 pkt 10 ustawy Prawo wodne, to czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, powstałe na skutek wezbrania wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, powodujące zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej.

** Pod warunkiem, że nie jest to jedno z przedsięwzięć wymienionych w § 2 ust. 1 omawianego rozporządzenia.

*** Pojęcie to nie zostało zdefiniowane w ustawie Prawo wodne; przepis ten w pewien sposób zachodzi na „śródlądowe drogi wodne” (dlatego koniczne będzie, przy kwalifikacji tego typu przedsięwzięć, uwzględnienie maksymalnej nośności statków, którym ma posłużyć kanalizacja).

**** Wobec powyższego pozostałe prace przeciwpowodziowe, gdyż o takich mowa w odpowiednim przepisie dyrektywy EIA, traktować należy jako regulację wód.

* * *

§ 3 ust. 1 pkt 69

przedsięwzięcia ochrony brzegów morskich oraz zabezpieczające przed wpływami morza, a także inne przedsięwzięcia powodujące zmianę strefy brzegowej, w tym wały, mola, pirsy, z wyłączeniem ich konserwacji lub odbudowy;

przedsięwzięcia ochrony brzegów morskich oraz zabezpieczające przed wpływami morza, a także inne przedsięwzięcia powodujące zmianę strefy brzegowej, w tym wały, mola, pirsy, z wyłączeniem ich odbudowy;

II.10. Przedsięwzięcia infrastrukturalne	<i>II.10. Infrastructure projects</i>
[...]	[...]
k) prace nabrzeżne w celu zwalczania erozji i prace na morzu prowadzące do zmiany wybrzeża morskiego poprzez budowę, na przykład, grobli, mol, pirsów, oraz pozostałe prace na morzu służące ochronie wybrzeża, z wyłączeniem prac konserwatorskich i rekonstrukcji;	<i>k) coastal work to combat erosion and maritime works capable of altering the coast through the construction, for example, of dykes, moles, jetties and other sea defence works, excluding the maintenance and reconstruction of such works;</i>
[...]	[...]

Opis i przyczyna zmiany

W przepisie rozszerzono zakres wyłączenia. Dotychczas decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach nie wymagała odbudowa wskazanych obiektów, po zmianie, decyzji tej nie wymaga również ich konserwacja.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Przepis wskazuje działalność wykonywaną w obrębie morskich akwenów oraz obszarów lądowych bezpośrednio do nich przylegających. Rozważając zasadność zakwalifikowania przedsięwzięcia do grupy mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, należy rozważyć czy spowoduje ono:

- 1) osiągnięcie przypisanego celu,
- 2) określone skutki, bez względu na przypisany cel.

Wymienione w przepisie rodzaje zamierzeń budowlanych lub innych ingerencji w środowisko dotyczą:

- 1a) ochrony brzegów morskich,
- 1b) przedsięwzięć nie sklasyfikowanych jako „przedsięwzięcia ochrony brzegów morskich”, a powodujących zabezpieczenie przed wpływami morza,
- 2) innych rodzajów przedsięwzięć powodujących zmianę strefy brzegowej (jako przykłady podano – za dyrektywą – wały, mola i pirsy).

Wprowadzone wyłączenie obejmuje:

- konserwację, za którą uznać można tzw. bieżącą konserwację wymienioną w definicji remontu (art. 3 pkt 8 ustawy Prawo budowlane);
- odbudowę obiektów, czyli przywrócenie ich do stanu sprzed zniszczenia; za nieuprawnione uznawać należy, traktowanie jako odbudowy, robót budowlanych polegających na ingerencji w strefę brzegową, która uległa renaturalizacji, po zniszczeniu wcześniej istniejącej budowli (w takich przypadkach będziemy mieli do czynienia z budową, a nie odbudową).

Źródła

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409, ze zm.).

§ 3 ust. 1 pkt 76

stacje obsługi lub remontowe sprzętu budowlanego lub rolniczego, lub środków transportu, niewymienione w pkt 18–20 i pkt 49, z wyłączeniem myjni i stacji kontroli pojazdów;

Opis i przyczyna zmiany

Przepis zniesiono z uwagi na fakt, że w prawie Unii Europejskiej (załącznik II dyrektywy EIA) tego typu przedsięwzięcia również nie wymagają badania zasadności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (screening), ani oceny oddziaływania na środowisko.

* * *

§ 3 ust. 1 pkt 79

sieci kanalizacyjne o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km, z wyłączeniem ich przebudowy metodą bezwykopową, sieci kanalizacji deszczowej zlokalizowanych w pasie drogowym i obszarze kolejowym oraz przyłączy do budynków;

sieci kanalizacyjne o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km, z wyłączeniem ich przebudowy metodą bezwykopową oraz przyłączy do budynków;

II.10. Przedsięwzięcia infrastrukturalne

[...]

b) przedsięwzięcia inwestycyjne na obszarach miejskich, włączając budownictwo centrów handlowych i parkingów;

[...]

II.10. Infrastructure projects

[...]

b) urban development projects, including the construction of shopping centres and car parks;

[...]

Opis i przyczyna zmiany

Modyfikacja przepisu polegała na wyłączeniu z grupy przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko „sieci kanalizacji deszczowej zlokalizowanych w pasie drogowym i obszarze kolejowym”. Zmiana nawiązuje do podejścia zgodnie, z którym zmiany obiektów peryferyjnych w stosunku do przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko (tu dróg i linii kolejowych) nie wymagają uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Sieci kanalizacyjne na podstawie art. 2 pkt 7 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, należy definiować jako przewody kanalizacyjne wraz z uzbrojeniem i urządzeniami, którymi odprowadzane są ścieki. W tej samej ustawie, podobnie zresztą jak i w innych aktach prawnych (ustawy Prawo ochrony środowiska

i Prawo wodne) określono znaczenie słowa ścieki – czyli wprowadzane (docelowo) do wód lub do ziemi:

- wody zużyte, w szczególności na cele bytowe lub gospodarcze;
- ciekłe odchody zwierzęce, z wyjątkiem gnojówki i gnojowicy przeznaczonych do rolniczego wykorzystania w sposób i na zasadach określonych w ustawie z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu;
- wody opadowe lub roztopowe, ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne, pochodzące z powierzchni zanieczyszczonych o trwałej nawierzchni, w szczególności z miast, portów, lotnisk, terenów przemysłowych, handlowych, usługowych i składowych, baz transportowych oraz dróg i parkingów;
- wody odciekowe ze składowisk odpadów oraz obiektów unieszkodliwiania odpadów wydobywczych, w których są składowane odpady wydobywcze niebezpieczne oraz odpady wydobywcze inne niż niebezpieczne i obojętne, miejsc magazynowania odpadów, wykorzystane solanki, wody lecznicze i termalne;
- wody pochodzące z odwodnienia zakładów górniczych, z wyjątkiem wód wtłaczanych do górotworu, jeżeli rodzaje i ilość substancji zawartych w wodzie wtłaczanej do górotworu są tożsame z rodzajami i ilościami substancji zawartych w pobranej wodzie;
- wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb łososiowatych;
- wody wykorzystane, odprowadzane z obiektów chowu lub hodowli ryb innych niż łososiowate albo innych organizmów wodnych, o ile produkcja tych ryb lub organizmów, rozumiana jako średnioroczny przyrost masy tych ryb albo tych organizmów w poszczególnych latach cyklu produkcyjnego, przekracza 1.500 kg z 1 ha powierzchni użytkowej stawów rybnych tego obiektu w jednym roku danego cyklu.

W przepisie wskazano, że głównym kryterium kwalifikującym do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko jest długość tejsze sieci (a w zasadzie przewodów kanalizacyjnych). Ponadto odniesiono się do „całkowitej długości przedsięwzięcia”, co oznacza, że nawet w przypadku działań polegających na budowie dwóch krótszych odcinków, których zsumowana długość wyniesie co najmniej 1 km konieczne będzie uzyskanie (jednej) decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Zastosowane wyłączenia – skutkujące brakiem konieczności uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – obejmują:

- przyłącza do budynków (tak w przypadku budowy, jak i przebudowy, prowadzonej jakąkolwiek metodą),
- sieci kanalizacji deszczowej zlokalizowane w pasie drogowym i obszarze kolejowym (jw.)
 - przy czym pas drogowy, wg art. 4 pkt 1 ustawy o drogach publicznych, to wydzielony liniami granicznymi grunt wraz z przestrzenią nad i pod jego powierzchnią, w którym są zlokalizowane droga oraz obiekty budowlane i urządzenia techniczne związane z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu, a także urządzenia związane z potrzebami zarządzania drogą; natomiast, wg art. 4 pkt 8 ustawy o transporcie kolejowym, obszar kolejowy to powierzchnia gruntu określona działkami ewidencyjnymi, na której znajduje się droga kolejowa, budynki, budowle i urządzenia przeznaczone do zarządzania, eksploatacji i utrzymania linii kolejowej oraz przewozu osób i rzeczy,
- przebudowy sieci kanalizacyjnych prowadzone metodą bezwykopową.

Źródła

Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r., Nr 123, poz. 858, ze zm.).

Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 260, ze zm.).

Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1594, ze zm.).

* * *

§ 3 ust. 1 pkt 81

punkty do zbierania lub przeładunku złomu;

punkty do zbierania lub przeładunku odpadów, w tym złomu;

II.11. Inne przedsięwzięcia	II.11. Other projects
[...]	[...]
e) składowisko złomu żelaza, w tym złomu samochodowego;	e) storage of scrap iron, including scrap vehicles;
[...]	[...]

Opis i przyczyna zmiany

Przepis ograniczono merytorycznie, doprowadzając jego treść do zbieżnej z odpowiednim punktem dyrektywy EIA. Wcześniej obejmował punkty zbierania lub przeładunku wszelkich odpadów, a obecnie tylko złomu.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Jednym z elementów gospodarowania odpadami, w tym złomu, jest ich zbieranie, określane jako – art. 3 ust. 1 pkt 34 ustawy o odpadach – gromadzenie odpadów przed ich transportem do miejsc przetwarzania, w tym wstępne sortowanie nieprowadzące do zasadniczej zmiany charakteru i składu odpadów i niepowodujące zmiany klasyfikacji odpadów oraz tymczasowe magazynowanie odpadów przez prowadzącego zbieranie odpadów. „Punkty przeładunku złomu” stanowiące ogniowo w łańcuchu logistycznym i funkcjonujące przed miejscami odzysku lub unieszkodliwiania, wobec powyższej definicji również można określić mianem „punktu zbierania złomu”.

Za złom, na podstawie rozporządzenia w sprawie katalogu odpadów, uznać należy m.in. odpady oznaczone kodem 17 04 (odpady i złomy metaliczne oraz stopów metali):

- miedź, brąz, mosiądz (17 04 01),
- aluminium (17 04 02),
- ołów (17 04 03),
- cynk (17 04 04),
- żelazo i stal (17 04 05),
- cyna (17 04 06),
- mieszaniny metali (17 04 07),
- odpady metali zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (17 04 09; odpad niebezpieczny),

- kable zawierające ropę naftową, smołę i inne substancje niebezpieczne (17 04 10; odpad niebezpieczny),
- kable inne niż wymienione w 17 04 10 (17 04 11).

Złom to również jeden z rodzajów odpadów opisanych kodem 19 01 (odpady z termicznego przekształcania odpadów) – złom żelazny usunięty z popiołów paleniskowych (19 01 02).

Źródła

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21, ze zm.).

* * *

§ 3 ust. 1 pkt 88 lit. e i f

gospodarowanie wodą w rolnictwie polegające na:

[...]

- e) realizacji zbiorników wodnych lub stawów, o powierzchni nie mniejszej niż 0,5 ha na terenach gruntów innych niż orne znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
- f) realizacji stawów o głębokości nie mniejszej niż 3 m, innej niż wymieniona w lit. e;

gospodarowanie wodą w rolnictwie polegające na:

[...]

- e) budowie zbiorników wodnych lub stawów, o powierzchni nie mniejszej niż 0,5 ha na terenach gruntów innych niż orne znajdujących się na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
- f) budowie stawów o głębokości nie mniejszej niż 3 m, innej niż wymieniona w lit. e;

II.1. Rolnictwo, leśnictwo i akwakultura

[...]

c) przedsięwzięcia zarządzania wodą w rolnictwie, włączając nawadnianie i meliorację;

[...]

II.1. Agriculture, silviculture and aquaculture

[...]

c) water management projects for agriculture, including irrigation and land drainage projects;

[...]

Opis i przyczyna zmian

W odniesieniu do zbiorników wodnych i stawów zmieniono „budowę” na „realizację”, aby uniknąć wątpliwości w zakresie stosowania przepisu tak na etapie przed powstaniem wymienionych obiektów, jak i ich zmiany.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Ustawa Prawo wodne zalicza zbiorniki wodne i stawy do urządzeń wodnych służących kształtowaniu zasobów wodnych i korzystaniu z tychże zasobów (art. 9 ust. 1 pkt 19). Są to równocześnie obiekty gospodarki wodnej przypisane do XXIV kategorii obiektów budowlanych (załącznik ustawy Prawo budowlane). Jeżeli budowa, przebudowa lub odtworzenie, a następnie funkcjonowanie, tych urządzeń, będzie związana z gospodarowaniem wodą w rolnictwie oraz spełni niżej opisane kryteria, to w stosunku do takiego urządzenia zaistnieje potrzeba uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

W przypadku realizacji stawów wprowadzono dwie grupy kryteriów, których spełnienie spowoduje, że konieczne będzie uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach:

- 1) jeśli głębokość stawu, choć na niewielkiej powierzchni, osiągnie lub przekroczy 3 m,
- 2) jeśli staw będzie płytszy, ale:
 - jego powierzchnia wyniesie co najmniej 0,5 ha, i
 - usytuowany w granicach form ochrony przyrody lub ich otulin, i
 - wybudowany na dotychczasowych użytkach gruntowych innych niż orne.

Jeżeli którykolwiek z ww. warunków nie zaistnieje, to nie zaistnieją również podstawy, aby z uwagi na omawiany tu przepis, w stosunku do budowy stawu konieczne było przed jego realizacją uzyskanie ww. decyzji. Drugi z omówionych wyżej zestaw warunków, dotyczy również zbiorników wodnych.

Źródła

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409, ze zm.).

Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r. poz. 145, ze zm.).

* * *

§ 3 ust. 1 pkt 99

browary lub słodownie, o zdolności produkcyjnej nie mniejszej niż 50 t na rok;

browary lub słodownie;

II.7. Przemysł spożywczy

[...]

d) browary i słodownie;

[...]

II.7. Food industry

[...]

d) brewing and malting;

[...]

Opis i przyczyna zmiany

Zmiana przepisu polegała na wprowadzeniu w stosunku do browarów i słodowni progu zdolności produkcyjnej 50 ton na rok. Analogiczny próg istniał już wcześniej w odniesieniu m.in. do instalacji do przetwórstwa owoców, warzyw, ryb lub produktów pochodzenia zwierzęcego (z wyłączeniem tłuszczów zwierzęcych), instalacji do produkcji mleka lub wyrobów mleczarskich, czy instalacji do produkcji wyrobów cukierniczych lub syropów.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należą browary lub słodownie, czyli zakłady produkujące piwo (pozycja 11.05 w PKWiU) lub sód (pozycja 11.06). Ich zaliczenie do ww. grupy przedsięwzięć zależy od osiągnięcia zdolności produkcyjnej na poziomie 50 ton na rok.

Źródła

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 października 2008 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU) (Dz. U. Nr 207, poz. 1293).

* * *

§ 3 ust. 2

Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się również przedsięwzięcia:

- 1) polegające na rozbudowie, przebudowie lub montażu realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia wymienionego w § 2 ust. 1 i niespełniające kryteriów, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1;
- 2) polegające na rozbudowie, przebudowie lub montażu realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia wymienionego w ust. 1, z wyłączeniem przypadków, w których ulegająca zmianie lub powstająca w wyniku rozbudowy, przebudowy lub montażu część realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia nie osiąga progów określonych w ust. 1, o ile progi te zostały określone;
- 3) nieosiągające progów określonych w ust. 1, jeżeli po zsumowaniu parametrów charakteryzujących przedsięwzięcie z parametrami planowanego, realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia tego samego rodzaju znajdującego się na terenie jednego zakładu lub obiektu osiągną progi określone w ust. 1; przy czym przez planowane przedsięwzięcie rozumie się w tym przypadku przedsięwzięcie, w stosunku do którego zostało wszczęte postępowanie w sprawie wydania jednej z decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, lub dokonano zgłoszenia, o którym mowa w art. 72 ust. 1a tej ustawy;

Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się również przedsięwzięcia:

- 1) polegające na rozbudowie, przebudowie lub montażu realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia wymienionego w § 2 ust. 1 i niespełniające kryteriów, o których mowa w § 2 ust. 2;
- 2) polegające na rozbudowie, przebudowie lub montażu realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia wymienionego w ust. 1, z wyłączeniem przypadków, w których powstałe w wyniku rozbudowy, przebudowy lub montażu przedsięwzięcie nie osiąga progów określonych w ust. 1, o ile progi te zostały określone;
- 3) nieosiągające progów określonych w ust. 1, jeżeli po zsumowaniu parametrów charakteryzujących przedsięwzięcie z parametrami realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia tego samego rodzaju znajdującego się na terenie jednego zakładu lub obiektu osiągną progi określone w ust. 1.

II. 13. – Wszelkie zmiany bądź rozbudowa przedsięwzięć wymienionych w załączniku I lub II, już zatwierdzonych, zrealizowanych lub będących w trakcie realizacji, które mogą znacząco niekorzystnie oddziaływać na środowisko naturalne (zmiana lub rozciągnięcie niezawarte w załączniku I);

[...]

II. 13. – Any change or extension of projects listed in Annex I or Annex II, already authorized, executed or in the process of being executed, which may have significant adverse effects on the environment (change or extension not included in Annex I);

[...]

Opis i przyczyna zmiany

Zmiany dotyczą każdego z punktów przepisu. W pkt:

- 1) doprecyzowano odwołanie (odniesienie do § 2 ust. 2 zmieniono na § 2 ust. 2 pkt 1, gdyż tylko ten punkt dotyczy zmiany zrealizowanego przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko);
- 2) przeformułowano tzw. wyłączenie;
- 3) rozszerzono zakres przepisu o przedsięwzięcia planowane, które jednocześnie zdefiniowano.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

Punkt 1

Przepis dotyczy planowanych przedsięwzięć polegających na ingerencji (przebudowie/rozbudowie) w realizowane lub zrealizowane przedsięwzięcie ujęte w § 2 ust. 1. Jednak, aby taka ingerencja mogła zostać uznana tylko za mogącą potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, nie może ona spełnić kryteriów wskazanych w § 2 ust. 2 pkt 1, czyli w efekcie nie może osiągać progów określonych w punktach § 2 ust. 1.

Komentowany punkt dotyczy*:

- zmiany (rozbudowy/przebudowy/montażu) obiektów lub procesów wymienionych w § 2 ust. 1 nie określonych za pomocą progów;
- zmian obiektów/procesów wymienionych w § 2 ust. 1 określonych za pomocą progów pod warunkiem, że zmiana ta nie osiąga progów ujętych w § 2 ust. 1 (jak wskazano to w przepisie § 2 ust. 2 pkt 1).

Za przykłady przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 2 pkt 1 mogą służyć:

- rozbudowa obiektu, w którym prowadzony jest chów i hodowla zwierząt w liczbie np. 290 DJP, w wyniku której obiekt pozostanie nadal przeznaczony do chowu i hodowli zwierząt, a jego pojemność zwiększy się o mniej niż 210 DJP (osiągnie np. 380 DJP – nastąpi rozbudowa o 90 DJP, czyli poniżej wartości progu określonego w § 2 ust. 1 pkt 51);
- przebudowa elektrowni konwencjonalnej o mocy cieplnej 400 MW polegająca na wymianie jednego z zasadniczych elementów elektrowni, na element o zbliżonych parametrach;
- rozbudowa instalacji do produkcji klinkieru cementowego w piecach obrotowych o wyjściowej zdolności produkcyjnej równej 600 ton na dobę do zdolności 850 t/d.

Punkt 2

Omawiany tu przepis dotyczy przedsięwzięć polegających na ingerencji w obiekty/procesy wymienione w § 3 ust. 1. Aby taka zmiana mogła zostać uznana za przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko winna spełniać dwa kolejne warunki^{i**}:

- nie może ona powodować osiągnięcia progów określonych w § 2 ust. 1 (w związku z brzmieniem § 2 ust. 2 pkt 1);
- musi osiągać progi określone w § 3 ust. 1 (przedsięwzięcia nie osiągające takich progów zostały wykluczone tym przepisem z grupy mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko;
- „[...]„z wyłączeniem przypadków, w których ulegająca zmianie lub powstająca w wyniku rozbudowy, przebudowy lub montażu część realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia nie osiąga progów określonych w ust. 1 [...]”).

Dodatkowego wyjaśnienia wymaga wprowadzone wyłączenie, które dotyczy tylko obiektów/procesów określonych za pomocą progów i obejmuje dwa rodzaje przebudów/rozbudów:

- pierwszy z nich to ingerencje „pomniejszające” – zmiana prowadzi do realizacji przedsięwzięcia nie wymienionego w rozporządzeniu (np. zmniejszenie mocy promieniowanej izotropowo instalacji radiokomunikacyjnej);
- drugi dotyczy mierzalnych zmian, w przypadku kiedy nie obejmują one całego obiektu wymienionego w § 3 ust. 1 (np. przebudowa 900 metrowego odcinka drogi powiatowej o długości 20 km – o ile przedsięwzięcie zrealizowane zostało wymienione w § 3 ust. 1, w tym przypadku w pkt 60, to w wyniku przebudowy nie powstanie przedsięwzięcie o długości większej niż 1 km, ponieważ powstały przebudowany odcinek drogi będzie miał długość 900 m^{***}).

Przykładami przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 2 pkt 2 mogą być:

- rozbudowa budowli piętrzącej o wysokości piętrzenia 4 m na budowlę o wysokości piętrzenia 4,5 m,
- przebudowa instalacji do przetwarzania celulozy na instalację do wytwarzania papieru o zdolności produkcyjnej 100 ton na dobę,
- przebudowa instalacji do produkcji włókien mineralnych,
- rozbudowa stadionu,
- przebudowa mostu w ciągu drogi wojewódzkiej,
- przebudowa drogi powiatowej na długości 1,1 km (również w przypadku, kiedy przebudowa ta obejmie odcinki drogi nie przylegające do siebie o długości np. 900 m i 200 m; po zsumowaniu ich długości zostanie osiągnięta wartość określona w § 3 ust. 1 pkt 60),
- przebudowa ośrodka wypoczynkowego położonego w granicach obszaru chronionego, na powierzchni 0,6 ha.

Punkt 3

W uzasadnionych przypadkach do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko należą również tzw. „przedsięwzięcia podprogowe”, czyli takie które określono w załączniku II dyrektywy EIA, ale ze względu na użyte progi i kryteria nie wymieniono ich w § 3 ust. 1 (np. parking o powierzchni 0,15 ha). Aby przedsięwzięcie takie zostało objęte obowiązkiem uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach winno (poza faktem nieujęcia w omawianym rozporządzeniu):

- 1) mieć parametry, czyli być określane za pomocą progów (np. zdolność produkcyjna, wysokość, długość);
- 2) być przewidziane do realizacji na terenie zakładu lub obiektu, w którym jest planowane inne lub istnieje już „przedsięwzięcie podprogowe” tego samego rodzaju;
- 3) osiągnąć progi określone w § 3 ust. 1, po zsumowaniu jego parametru z parametrem przedsięwzięcia planowanego, realizowanego lub już zrealizowanego (na terenie jednego zakładu lub obiektu).

Należy zaznaczyć, że planowane przedsięwzięcie to takie, w stosunku do którego zostało wszczęte postępowanie w sprawie wydania jednej z decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko lub dokonano zgłoszenia, o którym mowa w art. 72 ust. 1a tej ustawy.

Przykład takiego przedsięwzięcia podprogowego to budowa parkingu o powierzchni 0,25 ha przy zakładzie pracy (położonym poza obszarami chronionymi), na terenie którego istnieje parking o powierzchni 0,3 ha.

* W obu przypadkach przepis nie obejmuje tych elementów obiektu, które samodzielnie nie mogłyby stanowić danego przedsięwzięcia; przykład takich elementów to „peryferyjne” części autostrad, dróg ekspresowych, kolei (w poprzednim rozporządzeniu były to tzw. przedsięwzięcia wyłączone), czy systemów do transportowania substancji (w poprzednim rozporządzeniu takich wyłączeń formalnie nie ujęto, choć ich zasadność była analogiczna do wyłączeń zastosowanych dla dróg i kolei).

** Istotnym jest, że przebudowy pewnych przedsięwzięć wyłączone są przepisami § 3 ust. 1 np. pkt 60, czy 65.

*** Takie rozumienie przywołanego „wyłączenia” jest uzasadnione – jeśli budowa drogi o długości 900 m nie będzie wymagała screeningu, tym bardziej takie badanie nie powinno być wymagane w stosunku do przebudowy drogi na odcinku o takiej samej długości jak przykładowa budowa; innym przykładem ingerencji „podprogowej” może być budowa budynku usługowego o powierzchni 0,5 ha przy zespole zabudowy usługowej (poza terenami chronionymi, bez mpzp) o powierzchni 3 ha – powstałe przedsięwzięcie będące wynikiem rozbudowy nie osiąga progu, ustanowionego dla wskazanych okoliczności na poziomie 2 ha (dzieleniu przedsięwzięć – w przypadku ewentualnej, wielokrotnej „rozbudowy podprogowej” – zapobiega § 3 ust. 2 pkt 3).

§ 3 ust. 3

Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się także przedsięwzięcia niezwiązane z przebudową, rozbudową lub montażem realizowanego lub zrealizowanego przedsięwzięcia, powodujące potrzebę zmiany uwarunkowań określonych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach; przepis stosuje się, o ile ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko nie wyłącza konieczności uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz o ile potrzeba zmian w zrealizowanym przedsięwzięciu nie jest skutkiem następstw wynikających z konieczności dostosowania się do wymagań stawianych przepisami prawa lub ustaleń zawartych w analizie porealizacyjnej, przeglądzie ekologicznym lub podsumowaniu wyników monitoringu oddziaływania na środowisko zrealizowanego przedsięwzięcia.

II. 13. – Wszelkie zmiany bądź rozbudowa przedsięwzięć wymienionych w załączniku I lub II, już zatwierdzonych, zrealizowanych lub będących w trakcie realizacji, które mogą znacząco niekorzystne oddziaływanie na środowisko naturalne (zmiana lub rozciągnięcie niezawarte w załączniku I);

[...]

II. 13. – Any change or extension of projects listed in Annex I or Annex II, already authorized, executed or in the process of being executed, which may have significant adverse effects on the environment (change or extension not included in Annex I);

[...]

Opis i przyczyna zmian

Wprowadzony przepis stanowi uzupełnienie transpozycji dyrektywy EIA w zakresie zmian zrealizowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Na gruncie prawa krajowego stanowi komplementację § 2 ust. 2 i § 3 ust. 2.

Cechy umożliwiające kwalifikację przedsięwzięcia

O ile zmiany zrealizowanych przedsięwzięć objęte regulacjami § 2 ust. 2 i § 3 ust. 2 rozporządzenia zmieniającego dotyczą modyfikacji związanej z pracami budowlanymi (rozbudową, przebudową) lub montażem, to § 3 ust. 3 obejmuje wszelkie pozostałe rodzaje zmian spełniające pewne kryteria.

Zatem, zmiana zrealizowanego przedsięwzięcia wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach*, gdy wiąże się z potrzebą zmiany uwarunkowań określonych w decyzji dotyczącej tego zrealizowanego przedsięwzięcia. Zastrzec jednak należy, że przepis ten nie ma zastosowania, jeśli:

- ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku ... przewiduje odstępstwa w zakresie uzyskiwania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (przypadki takie określono w art. 72);
- potrzeba zmian w zrealizowanym przedsięwzięciu jest wynikiem:
 - 1) wymagań stawianych przepisami prawa,

- 2) ustaleń zawartych w analizie porealizacyjnej,
- 3) ustaleń zawartych w przeglądzie ekologicznym,
- 4) ustaleń zawartych w podsumowaniu wyników monitoringu oddziaływania na środowisko zrealizowanego przedsięwzięcia.

Za przykład przedsięwzięcia, które będzie wymagało uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, niech służy zmiana godzin funkcjonowania instalacji. Innymi słowy – przedsięwzięciem będzie eksploatacja instalacji w nowej porze dnia, w której dotychczas określone oddziaływania nie występowały.

* Zasadne wydaje się przyjęcie, że regulacja dotyczy także decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia, wydawanych niegdyś na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska.

Prezentowane opracowanie stanowi kontynuację publikacji „Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko – przewodnik po rozporządzeniu Rady Ministrów” autorstwa Tomasza Wilżaka opublikowanego przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w 2011 r.

W Suplemencie omówiono zmiany wprowadzone do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, rozporządzeniem zmieniającym z dnia 25 czerwca 2013 r.

Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
Departament Ocen Oddziaływania na Środowisko
ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
tel. (+48 22) 579 21 05, faks (+48 22) 579 21 26, www.gdos.gov.pl (menu 005)